500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2216.

SALI 7 AĞUSTOS 1979

EKONOMİ **Politika**

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Politika'nın soruşturması

"MHP KAPATILMALI MI? NEDEN?"

SORULARINI KAMUOYU YANITLADI...

Yarından itibaren 4. sayfamızda

«Turancılık Davası»nda sıkışınca...

Türkeş de 'Dava'dan dönmüştü

● MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, Turancılık davasından yargılandığı sırada, Askeri Savcı Yüzbaşı Kazım Alöç'e verdiği bir dilekçede "Pişman olduğunu ve artık görevinden başka bir şeyle ilgilenmeyeceğini" belirtiyor ve af diliyordu

Haber Merkezi — Kendilerine «Milliyetçi», «Ülkücü» gibi yakıştırmaları uygun görenler içinde «Davadan dönenlerin vurulması» her geçen gün daha da artarken, bu emri veren MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in de daha önce davasından döndüğü ortaya çıktı. Alpaslan Türkeş, Üsteğmen olarak görev yaptığı sırada Turancılık davasından gözaltına alındığında, Askeri Savcı Yüzbaşı Kazım Alöç'e bir dilekçe göndererek pişman olduğunu belirtti ve af edilmesini istedi.

21 Temmuz 1944 tarihini taşıyan ve Üsteğmen Alpaslan Türkeş tarafından kaleme alınarak duruşmanın askeri savcısı Yüzbaşı Kazım Alöç'e yazılan dilekçede, İzmir'de yayınlanan Kurtuluş Dergisi'ne göre şu satırlar yeraldı:

«Beni affetmenizi, biran evvel tahliye etmenizi istirham ediyorum. Bundan sonra kendi vazifemle meşgul olacağıma söz veriyorum. Otuz sekiz günden beri maddi ve manevi büyük bir ızdırap ve elemler içindeyim. Bu kadarı artık bana kafi görmenizi istirham ediyorum. Cezadan maksat, insanları islah etmek olduğuna göre, bu mevkufiyetimin bana büyük bir ibret teşkil edeceğine inanmanızı istirham ediyorum.»

DAVADAN DÖNENİ VURUN

Türkeş, askeri savcıya yazdığı bu mektupla pişman olduğunu, Turancılıkla, ırkçılıkla artık ilgilenmeyeceğini, sadece görevini yerine getireceğini ve «islah olduğunu» dile getirirken, 35 yıl sonra 1 Ekim 1976'da tam tersine Devlet Dergisi'ne şu demeci verdi:

«Emanet olan davayı kucakladım. Hiçbirşeye aldırmadan yürüyorum. Beni takip edin. Geri dönersem vurun. Davaya katılıp geri dönen herkesi vurun.»

Türkeş'in bu emrinin çeşitli kereler yerine getirildiğine ilişkin en son örnek iki gün önce Salihli'de «Davadan dönen» bir MHP'linin öldürülmesi oldu.

■ «EMANET OLAN DAVAYI KUCAKLADIM. HİÇBİR ŞEYE ALDIRMADAN YÜRÜYORUM. BENİ TAKİP EDİN. GERİ DÖNERSEM VURUN. DAVAYA KATILIP GERİ DÖNEN HERKESİ VURUN.»
Alpaslan TÜRKEŞ
(Devlet Dergisi)

" Beni affetmenizi, bir an evvel tahliye etmenizi istirham ediyorum. Bundan sonra kendi vazifemle meşgul olacağıma söz veriyorum. Otuz sekiz günden beri maddi ve manevi büyük bir ızdırap ve elemler içindeyim. Bu kadarı artık bana kafi görmenizi istirham ediyorum. Cezadan maksat, insanları islah etmek olduğuna göre, bu mevkufiyetimin bana büyük bir ibret teşkil edeceğine inanmanızı da istirham ediyorum. "

Üstegmen A. TÜRKEŞ
21 Temmuz 1944
Savcı . Yzb. Kazım Alöç'e

Türkeş, pişman olduğunu böyle dile getiriyordu.

TİP, MHP'NİN CİNAYET ŞEBEKELERİNİN ARDINDA DEĞİL TAM GÖBEĞİNDE OLDUĞUNU BELİRTTİ

İstanbul (Politika) - Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Yalçın Cerit, basına yaptığı açıklamada «MHP cinayet şebekelerinin arkasında değil tam göbeğindedir» dedi. Faşist cinayet şebekelerinin ortaya çıkarılmasıyla bu şebekelerin ardındaki politik merkezin bütünüyle ortaya çıktığını, bunun adıyla sanıyla MHP olduğunu belirten Cerit, CHP, gerçekten demokrasiye bağlıysa eli kanlı faşistlerin üzerine gitmek zorunda olduğunu belirtti. Cerit, özetle şöyle dedi:

«Savcı Doğan Öz'ün katili, aynı zamanda Bahçelievler'de öldürülen Partimiz üyesi 7 arkadaşımızın katilleri arasındadır. MHP.

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

Ankara'da MHP'nin kapatılması için gösteri yapıldı

● Haberi 7. sayfada

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi Savcısı, MHP hakkında Başsavcılığa suç duyurumunda bulunulmasını istedi

İstanbul (A.A.) — İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde dün Gaziosmanpaşa MHP gençlik kolları lokalinde 1 Haziran 1979 günü saat 02.00 sıralarında yapılan aramada üzerinde bir tabanca bulunan tutuklu sanık Muzaffer Selçuk ve tutuksuz iki sanık ile ilgili davanın duruşmasında askeri savcı, MHP hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasını istedi.

Güvenlik kuvvetlerince Gaziosmanpaşa MHP Gençlik Kolları lokalinde 1 Haziran 1979 günü saat 02.00 sıralarında gerçekleştirilen aramada üzerinde mermi ele geçirilen Alaaddin Öztürk ile, aynı saatte lokalde bulunan İsmail Keskinbıçak'ın tutuksuz, Muzaffer Selçuk'un da tutuklu yargılandıkları davanın, dünkü duruşmasında

(Dev. Sa. 7. Sü. 2'de)

Ali İhsan Özgür'ün katil sanıkları serbest bırakıldı

● MİSK yöneticileri Kara Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce serbest bırakıldı

Haber Merkezi — Yazıişleri Müdürümüz Ali İhsan Özgür'ün katil sanıkları Kazım Ayaydın ve Gürsel Başdemir dün İstanbul'da, 1. Ordu Mahkemesi tarafından serbest bırakıldı. Ayaydın'ın avukatlarının, tutuklama kararına itiraz dilekçesini görüşen 1. Ordu Mahkemesi, savcı Yaşar Değerli'nin de olumlu görüş belirtmesi üzerine MHP İl Gençlik Kolu Başkanı Kazım Ayaydın ve öteki katil sanığı Gürsel Başdemir hakkındaki tutukluluk kararını kaldırdı.

Kıdemli Hakim Albay Muzaffer Bostancı başkanlığında üye Piyade ön Yüzbaşı İlyas Kurbik ve üye Hakim Üsteğmen Mukadder Yakupoğlu'ndan oluşan 1. Ordu Mahkemesinin kararı «oy çokluğu» ile alındı. Karara karşı oy veren Hakim Üstteğmen Mukadder Ya-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

İlaçlar Hıfzıssıhha'da kontrol ediliyor

Bakanlık öldüren ilacı araştırıyor

Ankara (Politika) — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı gazetemizin Eczacıbaşı firmasının imal ettiği Baxter Periton Dializ mayilerinin bozuk çıkması ve ölümlere neden olması haberimiz üzerine konuyla ilgili araştırmaya başladı. Hacettepe Üniversitesi Hastaneler Başhekimi de bozuk olan mayilerin incelenmek üzere Hıfzıssıhha Enstitüsü'ne gönderildiğini, kesin sonucun önümüzdeki günlerde elde edilebileceğini söyledi.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Müsteşarı Ertuğrul Aker, Eczacıbaşı firmasının imal ettiği serumun ölümlere neden olması üzerine konuyu araştırdıklarrını belirterek kısa zaman içinde araştırmanın sonuçlarının açıklanacağını söyledi. Aker ilaçların ölümlere neden olmalarının önüne geçilmesinin yolunun baştan sona kontrolların sıklaştırılması olduğunu belirtti.

Hacettepe Üniversitesi Hastaneler Başhekimi Özdemir Gülçay da muhabirimizin sorusunu yanıtlarken mayilerin değişik olduğunun saptandığını ve mahsurlu olması gözönünde tutularak gerekli yerlere incelenmek üzere gönderildiğini bildirdi. Gülçay bir toplu ölüm olayı olmadığını, ancak serumun kullanımının mahsurlar doğurabileceği nedeniyle bozuk serilerin kullanımının durdurulduğunu öne sürerek Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü'nden sonuçların yakında alınabileceğine inandıklarını söyledi.

Kemerburgaz'da belediye başkanlığı seçimini CHP adayı kazandı

İstanbul (A.A.) — Kemerburgaz'da bir süre önce ölen Belediye Başkanı yerine yapılan seçimi CHP adayı Mehmet Kuban kazandı.

Edinilen bilgiye göre, eski seçmen kütüğüne göre 1830 seçmenin bulunduğu Kemerburgaz'da yapılan seçimde 1371 kişi oy kullandı ve 1353 oy geçerli sayıldı. Altı sandıkta yapılan oy sayımı sonucu, CHP Adayı Mehmet Kuban'ın 776, AP Adayı Nejat Kocaer'nın 557 oy aldığı saptandı.

Kemerburgaz Belediye Başkanlığı seçiminde, seçmenlerin yüzde 69,8'i oy kullandı. Kemerburgaz Belediye Başkanı Kemal İpek, 1 Mayıs 1979 günü ölmüştü.

CHP İL BAŞKANININ AÇIKLAMASI

CHP İstanbul İl Başkanı Erol Ünal, «Kemerburgaz Belediye Başkanlığı seçimi, AP'nin hayal dünyasını yıkmıştır» dedi.

CHP'nin, Kemerburgaz Belediyesi kurulduğundan bu

Devamı Sa. 7. Sü 5'de)

İstanbullu eczacılar ilaç tekellerine karşı eylemden yana

● Eczacılar Birliği'nin eylem önerisi «hedef saptırıcı» olarak nitelendi. İstanbul Eczacılar Odası, yurt çapında eczane kapatma eylemini desteklemiyor.

İstanbul (Politika) — İstanbullu eczacılar, yurt çapında düzenlenen eczaneleri kapatma eylemini, desteklemediklerini belirttiler. İstanbul Eczacı Odası Yönetim Kurulu adına yapılan açıklamada, söz konusu eylemin uluslararası ilaç tekellerine karşı olmadığı, sadece hükümete karşı olduğu belirtildi. Eczacı Adnan Günüşen imzasıyla yapılan açıklamada özetle şöyle denildi:

«4 Temmuz günü Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyetince düzenlenen Eczacı Odaları temsilcileri toplantısında T.E.B. Başkanı Sayın İbrahim Çetinkaya hedefi saptırılmış yeni bir eylem önerisinde bulunmuştur. T.E.B. Başkanı ilâç tekellerinin gönüllü avukatlığını yaparcasına, ilâç yokluğunun temel nedeni

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Adana'da meydana gelen bir patlamada 3'ü çocuk 4 kişi öldü

● Bursa, Kayseri, Trabzon ve Kars'ta toplam 4 kişi öldürüldü
● İzmir'de THKP-C üyesi oldukları önesürülen 5 genç yakalandı
● Çorum'da Adliye binası emanet deposu soyuldu
● Yine İzmir'de bir banka şubesi soyuldu

Haber Merkezi — Adana'da Hacı Ömer Sabancı Kültür Sitesi'nin duvarı dibinde patlayan bir bomba üçü çocuk dört kişinin ölümüne neden oldu. Bu arada Bursa, Trabzon, Kayseri ve Kars'ta meydana gelen olaylarda toplam dört kişi öldü.

ADANA'DA

Hacı Ömer Sabancı Kültür Sitesi bahçesinde patlayan bir bomba dilendikleri parayı saymakta olan 3'ü çocuk 4 dilencinin ölümüne yolaçtı.

Edinilen bilgiye göre, dün sat 16.45 sıralarında E-5 Karayolu üzerinde bulunan Kültür Sitesinin bahçesinde büyük bir patlama oldu. Tahrip gücü yüksek olan bombanın patlaması sonucu, Kültür Sitesi bahçesinde dilendikleri paraları saymaya çalışan 9-14 yaşlarında Zeynep Yılmaz, Hatice Canpolat, Hasan Canpolat ve 45 yaşında Elif Yılmaz parçalanarak canverdi. Kültür Sitesi duvarında ise, hasar meydana geldi.

Patlamaya, Adana - K. Maraş - Gaziantep ve Adıyaman illeri Sıkıyönetim Komutanlığı elkoydu.

KARS'TA

● Bir süre önce silahlı saldırı sonucunda ölen AP Kars İl Başkanı Medet Albeyoğlu'nun yerine seçilen

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de).

Bulgaristan ile imzalanan vize anlaşmasından yaklaşık 1 milyon kişi yararlanacak

Ankara (ANKA) — Türkiye ile Bulgaristan arasında 11 Temmuz 1979 günü Antalya'da imzalanan vize bağışıklık anlaşmasından yaklaşık 1 milyon vatandaşımızın yararlanacağı bildirildi.

Türkiye adına Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ile Bulgaristan adına Dışişleri Bakanı Miladenov arasında imzalanan vize anlaşmasının 8 Ağustos'ta yürürlüğe girmesi ile Avrupa'daki vatandaşlarımızın Şeker ve Kurban Bayramları dolayısıyla yurda gelmelerinin ücretsiz ve Bulgar konsoloslukları ö-

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

Maraş davasında tanık bir kadın kocasının katilini görünce görevlilerden tabanca istedi

● 30 yaşında 6 çocuk anası Halice Altun adlı tanık kocasının başını et satırı ile parçaladıklarını söyledi

Adana (AA) — K. Maraş toplumsal olayları davasının dünkü duruşmasında 8 tanık dinlenilmiş ve bu tanıklardan bir kadın teşhis sırasında saldırganlarla gözgöze gelince görevlilere kendisine tabanca vermeleri için yalvardı.

Adana, K. Maraş, Gaziantep ve Adıyaman illeri Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemede dün 20 yurttaşın yaşamını yitirdiği Sakarya ve Yenimahalle olayları tanıklarının dinlenilmesine devam edildi. Tanıklar, olaylar sırasında gördüklerini anlattı. sanıklar arasında yer alan bazı saldırganları teşhis ettiler. Olaylar sırasında kocasını kaybeden 30 yaşında 6 çocuk anası Hatice Altun adlı tanık şöyle konuştu:

KOCAMIN BAŞINI ET SATIRI İLE PARÇALADILAR

«Saldırganlar yakarak, yıkarak ve öldürerek bizim eve doğru geliyorlardı. Bu sırada bir askeri araç geçiyordu. Durdurduk, askerlere yalvararak ben ve 6 çocuğum bindik. Kocam da biniyordu. Ancak saldırganlar yetişti. Kocamı askeri araca binerken çekip indirdiler. Sonra başını et satırıyla parçaladılar.»

Hatice Altun, teşhis için sanıklara doğru yöneldiği sırada bazı kişilerle gözgöze geldi ve «Kocamı öldürenler bunlar» dedi. Tanık kadın salon görevlilerine dönerek «Ne olur bana bir tabanca verin»

Devamı Sa. 7. Sü 5'de)

Köylü kredileri 6 milyar düşürüldü

Haber Merkezi — Merkez Bankası tarafından üretici köylü kesimine kredi sağlayan Tarım Kredi Kooperatiflerine açılan krediler Temmuz ayının son haftasında 5 milyar 978 milyon lira azaltıldı.

ANKA Ajansı'nın haberine göre, Merkez Bankası'nın 27 Temmuz günlü verilerinden yapılan hesaplama'ar, Tarım Kredi Kooperatiflerine açılan kredilerin bir önceki haftaya göre 5 milyar 978 milyon lira düşürüldüğünü ortaya koydu.

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

İzmir Belediyesi'nde işçiler greve basladı

İzmir (Politika) — İzmir Belediyesi ile Genel - İş Sendikası arasında başlayan toplusözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine 6 bin 200 belediye işçisi dün sabah saat 04.00'ten itibaren greve başladı. Bu arada Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir arabuluculuk yapmak üzere İzmir'e geldi.

Mart ayından bu yana Genel - İş Sendikası'yla İz-

(Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

haftada bir

AHMET KARDAM

DİSK'te tek çözüm

«Faşist MHP kapatılsın! Can güvenliği sağlansın!» kampanyası hızla genişliyor. Bu kampanyaya paralel olarak gün deme gelen bir önemli konu daha var: 500 bini aşkın işçi çetin bir toplusözleşme döneminin arifesindedir. Bu toplusözleşmeler DİSK'teki yönetim bunalımına bir an önce çözüm bulunmasını daha da zorunlu yapıyor.

DİSK'teki yönetim bunalımı, Maden-İş, Bank-Sen, Baysen ve Yeraltı Maden-İş Sendikalarının DİSK'ten geçici olarak ihraç edilmeleriyle doruğa ulaştı. DİSK'in belli başlı sendikaları, ilerici, yurtsever güçler bu ihraç kararlarına karşı çıktılar. İhraç kararlarının sorumlusu DİSK Yürütme Kurulu'nun üyeleri, teker teker «tabansızlaştılar». Bugün yedi yürütme kurulu üyesinden beşi artık hiçbir sendikayı temsil etmiyorlar. Işıklar, Nebioğlu, Güven ve Zırtıloğlu geldikleri sendikaların ya üyeliklerinden ya da yönetimlerinden düşürüldüler.

Şimdi DİSK'in tabanından, her yerde, aynı ses yükseliyor:

— Tabansızlar istifa!

Bunları yönetimden uzaklaştırmak DİSK'in birliğini güçlendirmek, yönetim bunalımını çözmek için olağanüstü genel kurul istemi hızla yaygınlaşıyor.

Tabansızlar ise çareyi yalanda, dolanda arıyorlar:

— Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikaları ayrı bir konfederasyon kurma peşinde, diyorlar.

Burjuva basını, Maocular, oportünistler bu yalanı beslemek, körüklemek için kolları sıvıyorlar. DİSK'li işçilerin, ilerici kamuoyunun saflarında moral bozukluğu yaratmaya çalışıyorlar.

DİSK Genel Başkanı Baştürk, ihraç kararlarının kaldırılabilmesi için bazı koşullar öne sürdü:

— Bu üç sendika tek tip demokratik tüzüğü kabul etsin. Maden-İş MESS patronlarıyla yapacağı toplusözleşme görüşmelerine sendika temsilcilerini de katsın. Üyeler arasında politik görüşlerine göre ayrım yapılmasın. Referandum savunulsun, vb.

Bu yeni bir manevradır. Bu koşullara uyması istenilen üç sendika, bu ilkeleri savunagelmiş, bunlar uğrunda savaşagelmiş sendikalardır. Bu koşullara uyması gerekenler, Abdullah Baştürk'ün kendisi ve tabansız Yürütme Kurulu'dur.

DİSK yönetiminin amacı açıktır: DİSK'in birliğini sağlama yönünde somut bir adım atıyormuş gibi görünmek. DİSK'teki yönetim bunalımını yaratan gerçek nedenleri gizlemek. Böylelikle «olağanüstü kongre» istemlerini engellemek.

Kimi çevreler tabansız DİSK yönetiminin bu oyununa geldiler. Bunlar DİSK yönetiminin gerçek kimliğini, DİSK'teki bunalımın nasıl geliştiğini görmezden geliyorlar. Ve yazıp çizdikleri yayın organlarında şöyle diyorlar:

— Baştürk'ün öne sürdüğü koşullar üzerinde birleşilmelidir. Sorun olağanüstü kongre değil, «DİSK'e evet mi, hayır mı?» sorunudur. DİSK yönetimi iyiniyetini göstermiştir, falan.

İyiniyeti ilan edilen DİSK yönetiminin bu «iyiniyeti» ne menem bir şeydir?

Daha seçilir seçilmez, «Komünistler sendikaları ele geçirmeye çalışıyor» diyerek yoğun bir antikomünist kampanyaya girişenler bu DİSK yönetimi değil mi?

Geçtiğimiz mart ayında, Koç'larla, Sabancı'larla, Türk - İş'in başındaki sarı sendikacılarla birlikte hükümetin «kemerleri sıkma» politikasına «evet» diyenler bu DİSK yönetimi değil mi?

Bu yüzkarası «evet»in kamuoyuna açıklandığı gün, evet o gün, Maden-İş'i, Bank-Sen'i, Baysen'i, Yeraltı Maden - İş'i DİSK'ten ihraç ettiklerini ilan edenler bunlar değil mi?

Ve bir kaç gün sonra da Avrupa'ya gidip, Hollanda'da reformist sendika yöneticileriyle görüşenler; komünist olmadıklarına, sosyal demokrat olduklarına, CHP'yi ve Sosyalist Enternasyonal'i desteklediklerine; Dünya Sendikalar Federasyonu'na karşı olduklarına yemin billah edenler bunlar değil mi?

Sonra Türkiye'ye dönüp, görülmemiş bir iki yüzlülükle, «1 Mayıs kahramanı» kesilenler; bu kahramanlık maskesi altında 1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanmasına fiilen engel olanlar bunlar değil mi?

Dört sendikayı DİSK'ten atmaya kalkışmaları yetmezmiş gibi, Devrimci Toprak - İş ve Aster - İş sendikalarına karşı da savaş açanlar bunlar değil mi?

Patronların işçi sınıfı içindeki uzantısı, tabansız, uzlaşmacı, bölücü böyle bir Yürütme Kurulu'na arka çıkılamaz. Dar politik çıkarlar uğruna böyle bir Yürütme Kurulu'nun p e ş i n e takılmak, DİSK'in sendikal birliğini parçalamaya ortak olmaktır. DİSK'teki bunalımın gerçek nedenlerini gizlemek, MESS patronlarıyla zorlu bir savaşa hazırlanan Maden - İş'i aslı-astarı olmayan şeylerle suçlamak, MESS patronlarının değirmenine su akıtmaktır.

DİSK'teki yönetim bunalımına son vermenin, DİSK'in birliğini, saygınlığını, savaş gücünü yükseltmenin tek yolu vardır: Olağanüstü genel kurul toplamak; Işıklar, Nebioğlu, Güven gibi sınıf uzlaşmacılarının, tabansızların yönetimine son vermek.

Çetin toplusözleşme dönemi ile birlikte bu çözüm kendisini hergün biraz daha dayatıyor.

Okurlardan Politika'ya

1 MAYIS HALKINA MERHABA

Şanlı 1 Mayıs 1977 işçi sınıfı bayramının arkasındaki provokatörlerin kim olduklarını açık seçik gören işçi sınıfımız ve emekçi halkımız 1 Mayıs 1978'e hazırlanırken, işçi ve emekçilerin bir kesimi de, Ümraniye'nin ilerisindeki ormanlık bölgeye 1 Mayıs adını koyarak bir yerleşim bölgesi kurdular.

Ne var ki 2. MC hükümeti bundan rahatsız oluyordu. Birşeyler yapmalıydı.

1 Mayıs 1977'de olduğu gibi ajanlarını, provokatörlerini ve Maocu faşistlerini seferber eden 2 MC, bölge halkı üzerinde yılgınlık yaratmıştı. Binlerce metreküp ormanı satanlar bu kez de resmi tapulu araziyi parselleyip emekçi halkın milyonlarına el koyanlar, faşist eğilimli MC Hükümeti, bu ortamı değerlendirerek polisiyle ve jandarmasıyla harekete geçti. Polise bir iki el ateş açıp kaçan maceracı sapıklar ve Maocu faşistler 10 kadar emekçinin ölümüne yol açtı.

Başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi halkımızın, analarımızın, bacılarımızın direnmesiyle düşen MC'den sonra türlü vaadlerle iktidara gelen CHP ağırlıklı hükümette, söylediklerinin tam tersini yaparak burjuvaziye teslim oldu. Günlerdir kamuoyunda yankılanan 1 Mayıs bölgesiyle ilgili olaylar yeniden ağırlık kazandı. Tüm maceracı sapık akımlar burasını «kurtarılmış bölge» ilan ettiler. Bunlar «yeni, ağır silahlar alacağız» diye, çoluğunu çocuğunu zar zor geçindiren emekçilerden para sızdırmaya çalışıyorlar ve para veremeyenlere, «sosyal faşistlerden hesap soracağız» tehditlerini savuruyorlar. Bir keresinde 1 Mayıs sakinlerinden tam 74 bin lira toplamışlar. Parayı Maocu Halkın Kurtuluşu almış.

12 Temmuz günü Maocu faşistler, «Onlar bizim kardeşlerimizdir, bizi onlarla karşı karşıya getirmeyin» diyen emekçileri, anaları, kızları ve çocukları zorla polisin ve askerin üzerine saldırttı. Onlar bir iki el ateş ederek kaçıyorlar, ama polisle karşı karşıya bırakılan emekçi kadınlar, kızlar ve çocuklar tekmelenip coplanıyorlar. 1 Mayıs halkı korkutularak sindirilmek isteniyor. Ama 1 Mayıs bölgesinde anti-faşist mücadelenin bayrağı yükseliyor.

ALİ RIZA KÖROĞLU/İSTANBUL

FORUM

Güzel günler göstergesi: İKD'nin yürüyüşü

Selâm, İKD'li emekçi kadınlarımıza!
Selam, barış ve demokrasi savaşçılarına! Selam, Nasreddin Hoca Alanını çiçeklerle, yiyeceklerle, alkışlarla dolduran bu tarihsel yürüyüşü yürekten destekleyen kurum kuruluş ve kişilere!..
Türkiye'nin güzel günlerinin göstergesi, İKD'li kadınlar yürüyüşüne yürekten selam ve saygı!..
Taş bir kez atılmıştır denize; dalga dalgayı doğuracak ve bu eylem, genişleye genişleye yayılacaktır yurt düzeyine

Hasan HÜSEYİN

23 Temmuz 1979 Pazartesi. İlerici Kadınlar Derneği'nin, anlam bakımından büyük yürüyüşünün son bulduğu gün. Bu tarihsel günü İKD'li kadınlarımızla birlikte yaşamanın mutluluğu ve kıvancı içindeyim. Altını kalın kalın çiziyor bu günün ve diyorum ki: yürüyüş son bulmamış, yeni başlamıştır!

Faşizmin cinayetlerle tırmandırılmağa çalışıldığı günlerde, 28 Nisan 1979 günü kapatılmıştı İKD. Niçin kapatıldığını bilen yok. İKD gibi, TÜS-DER, gibi, POL-DER gibi demokratik kuruluşların kapatılması, eylemden alakonulması, CHP ağırlıklı hükümetin kuruluş gerekçesine de aykırıdır, sıkıyönetimin getiriliş gerekçesi de... Anti-faşist bir yönetimin, demokrasi için, barış için, kardeşlik ve ulusal dayanışma için çalışan anti-faşist bir kuruluşu kapatmasına şaşmamak elde değil. Çünkü yönetimler, kendileriyle aynı doğrultuda çalışan kitle örgütleriyle ayakta kalabilirler. Demokratik, barışçıl bir yönetimin, demokratik kitle örgütlerine yaslanmasından daha doğal ne olabilir ki?

Ne yazık ki, uygulamada bazı terslikler ortaya çıkmış, örneğin İKD gibi, POL-DER gibi, TÜS-DER gibi anti-faşist, demokratik kuruluşlar kapatılmıştır. MC ortaklarının, hükümeti mutlaka yıkmak isteyen faşist odakların istedikleri de bu değil miydi?

Yıllardır davul çalıyoruz. «cinayetleri işletenler faşist örgütlerdir» diye, CHP ağırlıklı hükümetin sorumluları bir türlü inanmak istemiyorlardı buna. Sonunda inandılar ki, cinayetlerin arkasında birtakım örgütler var. Bu gerçeği Sayın Başbakanın ve İçişleri Bakanının ağzından duymak, gerçekten sevindirici. Fakat, örneğin İKD'nin hâlâ kapalı tutuluşunu anlamak güç!

Öyle anlaşılıyor ki, Süleyman Demirel'li, 12 Mart'lı, MC'li yılların büyük etkisi olmuştur bu demokratik, barışçıl kuruluşların kapatılmasında. Çünkü, MC ortaklarının bütün istedikleri, DİSK gibi, TÖB-DER gibi, İKD, TÜS-DER, POL-DER, MEM-DER, İGD, TİP, TSİP, SGB... gibi anti-faşist, demokratik kuruluşların kapatılmasıdır. DİSK'in karşısına MİSK'i koymalarının, POL-DER'in karşısına POL-BİR'le çıkmalarının anlamı, hergün biraz daha iyi anlaşılmaktadır.

Açık olalım: İKD'siz, POL-DER'siz, TÜS-DER'siz yönetime demokratik demenin olanağı yoktur. Maskeli faşist odakların üzerine varmayıp, kaç-kovala anlayışı içinde katil ve saldırgan kovalamakla anarşinin ve terörün önlenebileceğini sanma alışkanlığını sürdürmenin anti-faşist uygulamayla, demokratik yönetim savıyla ne ilgisi bulunabilir?.. Demokratik kitle örgütleri kapatılsın, suçüstü yakalanan faşist cinayet örgütleri açık tutulsun; bunun adına da faşizme karşı yönetim denilsin, barış ve demokrasi için savaşım denilsin; kim inanır buna?.. «Âyinesi iştir kişinin, lâfa bakılmaz». Demokrasi ve Barış, bunları yaşatmak, ayakta tutmak için savaşan birtakım kurum ve kuruluşlar varoldukça, yaşamı etkileyen eylemler koydukça, faşizme göz açtırmadıkça vardır. Başbakan ve İçişleri Bakanı diyecekler ki: «faşist cinayet odakları hakkında yeterli bilgi, belge ve kanıta sahibiz»; ama, kapalı tutulan kuruluşlar İKD, TÜS-DER ve POL-DER olacak!.. Böyle şey olmaz!.. Tarihsel sorumluluk taşıyanların, bu çelişik tutumu bırakmaları gerekir. Zaman elbette ki berraklığa kavuşturacaktır bu çelişik tutumu; diyalektiğin yasalarından kurtuluş yoktur; ancak, tarihsel sorumluluk taşıdıklarının bilincinde olduklarını söyleyenlerin de bu konuda biraz gayret göstermeleri gerekir. Ülke yönetimi, Abuzittin Efendinin evinin yönetimi değildir! Ülke yönetimine soyunan kişilerin, hesap verme-hesap sorma diye bir gerçekliğin bulunduğunu da bilmeleri gerekir.

Ne diyor Sayın Başbakan, son konuşmalarında? «Katillere cesaret veriyorlar. Bunlar nasıl olsa yıkılacaklar, sizi kurtaracağız, diyorlar», «Parababalarına hükümeti yıktırmıyacağız, parababalarına hükümet kurdurtmayacağız!», «Halkı Devletin ayağına değil, Devleti halkın ayağına götürmeğe çalışıyoruz», «Ülkeyi bir avuç tefeciye, soyguncuya teslim etmiyeceğiz», «Adalet Partisi, yâni Süleyman Demirel, MHP'yi ve ÜGD'yi kullanıyor»... diyor. Peki, İKD'nin dediği nedir; TÜS-DER'in dediği nedir; POL-DER'in ve öteki demokratik kuruluşların dedikleri nedir? Niçin kapatılıyor İKD, TÜS-DER, POL-DER?... «Bir sizden, bir bizden» diye başlayan fıkranın sonu şöyle biter: «biz de olduk, bir kilo tuzdan!»

Hayır, hayır! Bu çelişik, bu ikircikli, bu renksiz uygulama ile sağlıklı bir yere varılacağı yok!.. Bu sözleri haykıra haykıra söyleyenlerin, ortaya somut iş koymaları gerekir; «âyinesi iştir kişinin, lâfa bakılmaz». İKD'nin kapalı tutulduğu bir ülkede, bu sözler bir anlam taşımıyor! MHP'nin, ÜGD'nin, MİSK'in açık tutulduğu bir ülkede, bu sözler, sabun köpükleri gibi uçuşuyor havada!.. Hele, Sayın Ecevit'in, ikide bir, «Biz kendi gücümüzle geldik iktidara, bizim, solumuzdaki hiçbir örgüt ve kişiye minnet borcumuz yoktur» anlamında sözler etmesini hiç mi hiç anlıyamıyorum. Toparlayıcı olma adına da olsa, eli kanlı faşizm karşısında ne gereği var bu gibi sözlerin?.. Evet, destekledik CHP'nin hükümeti kurmasını. Bunu yaparken de, bir marksiste yakışır biçimde, Türkiye'nin öznel ve nesnel koşullarını hesaba kattık. Biliyorduk ki, yabancı pompalarla tırmandırılmağa çalışılan faşizm, AP denilen yumuşak kârın içinde gelişmeğe çalışıyordu. MC'nin kesinlikle yıkılması gerekiyordu. 1977 koşullarında bizlere düşen görev, yapılması gerekeni yapmaktı. Sayın Ecevit'in, bu gerçeği görmezlikten gelmesi, partisinin tarihsel görevine ve yerine gölge düşürmekten başka bir işe yaramaz!.. Sosyalist partiler iş olsun diye kurulmadı. İş olsun diye vermiyoruz bu savaşımı! Sosyalizm, yakın bir gelecekte günlük yaşama egemen olacaktır Türkiye'de, bundan kuşkusu olmasın kimsenin! «Korkunun ecele faydası yoktur» sözü, diyalektik bir gerçeği vuruluyor; hiç değilse, bunun bilinmesi gerekir!.. Sosyalizm gelmesin diye demokrasinin ırzına geçmenin veya geçirilmesine gözyummanın anlamı yoktur!

İKD TÜS-DER, POL-DER ve benzeri demokratik kuruluşların ağzına kilit vuruldu ğu sürece Anayasadan, yasallıktan, demokrasiden, parababalarının hükümet düşürme ve hükümet kurdurtma çabalarına karşı olmaktan sözedilemez!.. Bir ülke, bir toplum, ilerici kuruluşların omuzlarında gider ileriye, gerici-faşist kuruluşların omuzlarında değil!.. Saygıyla anılmak isteyenlerin, bu gerçeği gözönünde tutmaları gerekir!..

23 Temmuz-Pazartesi günü, TRT-DER'den Nevzat Şenol, Karikatürcüler Derneği'nden Nezih Danyal, TYS'den Dursun Akçam'la birlikte, İKD üyesi ilerici kadınlarımıza hoşgeldiniz demek için Ankara il sınırına gittik. İl sınırı, silâhlı güçlerce kesilmişti. İKD'nin kapatılışını kınamak amacıyla İzmir, Aliağa, Burhaniye, Balıkesir, Gebze, İzmit, Bursa, Bozöyük ve Eskişehir üzerinden Ankara'ya yürüyen İKD üyesi ilerici kadınlarımızın Ankara ili içine girmesinin yasaklandığını biliyorduk. Çirkin bir Nasreddin Hoca yontusunun bulunduğu Nasreddin Hoca bucağına dek gittik. Onbir otobüsle yola çıkan, adlarını saydığım yerlerden alkışlar arasında geçen, beşyüzden çok İKD'li kadın, daha çalışmağa başlamamış akaryakıt durağının önündeki alanda toplanmıştı. Türkiye'nin güzel yarınını muştulayan beşyüz kişi, «Faşizme geçit yok!», «İKD kapatılamaz!», «IMF"yi değil, halkı dinleyin!», «MHP, ÜGD kapatılmalıdır!», «Evlât acısına son!», «Hayat pahalılığına son!», «İlerici kadınlar yürüyüşü durdurulamaz!» diye haykırarak halay çekiyordu. Sanki bir gelincik tarlası, insanın içini yaşama sevinciyle dolduran bir esintiyle dalgalanıyordu. Coşmamak elde değildi! Ne var ki, dışarıdan gazel atmak, ilke olarak, yasaktı. Kendimi tutmağa çalışarak izledim bu coşkunluğu. Analar, bacılar, gelinler, kızlar, kızgın temmuz güneşi altında demokrasi, barış, bağımsızlık, kahrolsun faşizm diye haykırarak halay çekiyorlardı. Bir ara, «Ankara'nın taşına bak/ Gözlerimin yaşına bak» adlı türküyü, sözlerini yer yer değiştirerek söylemeğe başladılar. O zaman aklıma, Fethi Giray'ın, 1950'lerde Yaprak dergisinde yayımlanmış bir şiiri geldi: «Ankara'nın taşına bakma/Gözlerimin yaşına bak/ Kaldır da başını/Bir şafak vakti/ Etnografya Müzesinden/Memleketin haline bak!»

Yüzlerce kilometreyi yürüyerek, otobüsle, miting yaparak, marşlar söyleyerek, belgiler haykırarak aşıp gelen İKD'li kadınları Ankara sınırından içeriye sokmamışlardı. Nasreddin Hoca adı verilen yerde, tam da hükümet sözcülerinin ettikleri sözleri eden ilerici kadınları, il sınırında durdurmuşlardı. Nasreddin Hoca, gülüp duruyordu bu çapraz gidişe!.. Diyecek söz bulamadım; «tam da Nasreddin Hoca'lık bir iş bu!» demekten kendimi alamadım. Eli kanlı faşist katiller şuracıkta duruyorlardı; MC'ye son gerekçesiyle işbaşına gelenler, kendilerini oraya getirmeğe çalışanları ve destekleyenleri eylemsizliğe zorluyorlardı!.. Aklın alacağı iş değildi bu!..

Yazar-ozan Sennur Sezer, Eskişehir'de ve Bozöyük'te nasıl karşılandıklarını anlata anlata bitiremiyordu!.. «Demokrasi, barış, bağımsızlık, faşizme geçit yok, evlât acısına son» diyen İKD'yi eylemsizliğe itmeğe çalışan Ecevit Hükümetinin istediği, amaçladığı, beklediği neydi acaba?..

İKD Genel Başkanı Berla Onger, kısa bir konuşma yaptı. Şöyle dedi konuşmasında: «Büyük kadın yürüyüşümüz ulusal çapta bir olay olduğu kadar, dünya çapında da bir olaydır. Böylesi bir eylem Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilmiştir. Dünyadaki örnekleri ise sayılıdır. Yurt dışından çeşitli kuruluş, kişilerin ve basının yürüyüşümüze gösterdiği dayanışma ve ilgi bunun açık kanıtıdır. Yürüyüşümüz, yalnız onbinlerce ilerici kadının değil, tüm demokrasi'den, barıştan, özgürlükten yana güçlerin istemlerini yansıtmaktadır. Buna karşın, haftalar önceden yapılan çeşitli başvurulara karşın, Hükümet yetkilileri bize bir görüşme vermekten kaçınmıştır. Patronların temsilcilerine kapılarının her zaman açık olduğunu söyleyenlerin kapıları emekçi kadınlarımızın temsilcilerine neden açık değildir? Ben, bu büyük yürüyüşün sonunda Derneğimizin açılması konusunu Hükümet yetkilileriyle görüşmek, kadın-erkek kamuoyunun böylesi haksız ve yasal gerekçeden yoksun bir eyleme duyduğu öfkeyi iletmek üzere Ankara'ya gideceğim.

Ve bu olanak sağlanıncaya kadar orada kalacağım. (...) Yurdun dört bir yöresinden gelen arkadaşlar, emekçi kadınların barış, bağımsızlık ve demokrasi savaşımındaki kararlılığını sergilediler.»

Dünya kamuoyunun duyup işittiği bu sözler, faşizmi tırmandırmağa çalışan odakları kapatacak yerde, demokrasi ve barışı kurmağa ve yaşatmağa çalışan kuruluşları kapatmayı iş edinen CHP ağırlıklı hükümete hiç mi birşey demiyor?

Selâm, İKD'li emekçi kadınlarımıza!

Selâm, barış ve demokrasi savaşçılarına!

Selâm, Nasreddin Hoca alanını çiçeklerle, yiyeceklerle, alkışlarla dolduran, bu tarihsel yürüyüşü yürekten destekleyen kurum, kuruluş ve kişilere!..

Türkiye'nin güzel günlerinin göstergesi, İKD'li kadınlar yürüyüşüne yürekten selâm ve saygı!..

Taş bir kez atılmıştır denize; dalga dalgayı doğuracak ve bu eylem, genişleye genişleye yayılacaktır yurt yüzeyine.

yorum

OYA BAYDAR

Davadan dönen

KİMİLERİ «kabak tadı verdi» diyorlardır ama, böylelerine «Ya kabağın tadını bilmiyor, ya hiç faşizm görmemiş» diyerek yine MHP'den söz edeceğiz. Önce iki alıntı: «...... Ben ileri gidersem beni takib edin. Duracak olursam beni öldürün. Şayet düşman tarafından öldürülürsem, intikamımı alın...» (Mussolini) Ve: «...... İleriye doğru yürüyorum. İleriye gittikçe geride kalmayıp beni takib edin. Geriye dönersem vurun. Davaya katılıp geriye dönen herkesi vurun......» (Türkeş)

ŞİMDİ DE bir gazete haberi: «Salihli Ülkü Ocağı binasında bir genç davadan dönmek isteyen arkadaşını vurdu» (5 Ağustos, Cumhuriyet). Aynı günkü gazetelerde Savcı Doğan Öz davasında ülkücü sanığın idama mahkum edilmesi haberinin uzantıları, ayrıntıları, ve Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi'nin Doğan Öz'ün katilini suça teşvik ettiklerinin belirtileri bulunduğu için haklarında suç duyurusu yaptığı üç MHP'linin, MHP Konya Milletvekili İhsan Kabadayı, MHP Genel Sekreter Yardımcısı, Niğde Milletvekili Nevzat Köseoğlu ve Genel Sekreter Yardımcısı Yaşar Okuyan'ın sıkıyönetim yargıcını suçlamaları...

YİNE, «kuzu postuna bürünmüş kurtlar»dan sözetmek istiyoruz. Bunların bir bölümü kuzu postu yanında «milletvekilliği dokunulmazlığı» zırhına da bürünmüş durumdalar. Kuzu postuna bürünmüş dokunulmaz kurtlar veya dokunulabilir olanları; bunca cinayetle, Türkiyemizi kan ve korku denizi haline getiren bu korkunç terörle ilişkili olmadıklarını söylüyorlar. Zamanında silahı verip, hedefi gösterip ateş hattına sürdükleri çoğu onsekizine bile gelmemiş gencecik insanları şimdi orta yerde bırakıyor, olsa olsa, suçun MHP'ye ve kendilerine bulaşmasını engellemek için avukat gönderiyorlar.

FAŞİZMİN «baba»sı Mussolini'nin deyişini aynen alıp tekrarlayan «Davadan döneni vurun» diyen Türkeş'i düşünelim bir an. Belki mevcut hukuk ilkeleri, yasa maddeleri, bu suçu cezalandırmaya yeterli değildir. Ama önceki günlerde Salihli'de, davadan dönmek istediği için arkadaşı tarafından vurulan gencin ailesi, suça azmettiren, suçu işleten gencecik insanları caniler haline getiren «davadan döneni vurun» emrini verenin iki yakasına yapışmamalı mıdır? Kimdir Salihli'de arkadaşı tarafından davadan döndüğü için vurulan gencin gerçek katili. Davadan döneni vur emrini aldığı için tetiği çeken mi, yoksa tabancayı sağlayan, «davadan döneni vur» emrini veren, o emrin de bir parçası olduğu faşist düşünceyi savunan, yaygınlaştırmaya ve faşizmi iktidar yapmaya çalışanlar mı? Sorunun cevabı basittir. İlk planda görülen katili arkasında başkalarının bulunması kuşkusuz kurtaramaz; O cezasını çekmelidir. Ama ya arkasındakiler? Ya ondan birkaç kat suçlu olanlar?

DOĞAN ÖZ'ün katilinin durumu da bir başka yönden aynı değil mi? Evet bir katil bu üstelik de, idam kararını dinlerken «Ya tam susturacağız, ya kan kusturacağız» diye bağıracak kadar «dava» (!) sına bağlı bir katil.

KATİL, Doğan Öz'ü «ülkücü»lerin yurtlardaki tırmanışını engellediği için vurmuş. Vurmuş, çünkü Başbuğları «iktidarı almalıyız. İktidara giden yolda önümüzdeki her engeli aman vermeden yıkmalıyız» demiş. Şimdi biri idama mahkum, diğeri yabancı ülkelerde «gezide»...

TOPLUMLA ve tarihle adeta alay eden acı bir çelişki yok mu bütün bunlarda? Hani kaynaklara iniliyordu. Kaynaklar bulunamadı mı daha? Yoksa seçim hesabı, geçim hesabı derken, kimselerin kaynağı kurutmaya falan niyeti yok da, faşizmle işbirliği ve suç ortaklığı halinde, gerçek katillerin, elini kolunu sallayarak dolaşmasına göz mü yumuluyor. Gözyumanlar varsa ve bu gözyummalarını, yığınların da gözyumacağı, sessiz kalacağı hesabı üzerine kuruyorlarsa, yanıldıklarını kısa sürede göreceklerdir.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Doğan Öz'ün katili İbrahim Çiftçi'yi idam cezasına çarptıran mahkemenin, cinayet örgütüyle ilişkili görerek hakkında suç duyurusunda bulunduğu 3 MHP elebaşısından biri. 2) Herkesin yasalarla tanınmış olan hakkını vermek, bu hakka ilişmemek ilkesi ya da eylemi — Kayak. 3) Bir yanı bozuk ya da eksik hale getirmek. 4) Dikme (eski dil) — Kas. 5) İnatçı, ayak direyici — Bir yüzeyölçü birimi. 6) Müteredddit (öz Türkçe). 7) Birdenbire durunca çıkan sesten esinlenerek oluşturulan deyim — Makinelerde «dirsek, manivela» benzeri bir aksamı. 8) Tersi, Liranın simgesi — Tersi, resim ya da simgeyle yapılan işaret. 9) Bir göz rengi — Eski Mısır'da bir tanrı — İlgilendiren, ilişkin 10) «Sürekli hafif bir rahatsızlığı olan» anlamında deyim.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Kapalıçarşı çevresindeki bankalarda Sıkıyönetimin giriştiği ilginç operasyona takılan ad — Tersi, giysi biçip, diken kimse. 2) «Tam gereği gibi» anlamındaki deyim. 3) Anarşizmi nihilizmle kaynaştıran Mihail ön adlı Rus — Beyaz. 4) Doğulu tarzında olan. 5) Tersi, tenis, eskrim ve dağcılıkla uğraşan bir spor klübümüzün simgesi — Türkiye Cumhuriyeti'nin simgesi — Tersi, insan türünün «Beyaz, Sarı» gibi çeşitlerinden herbiri. 6) Bir emir — Kendini ilgilendiren bir gerçeği söyleme. 7) Tersi, önde olmayan. 8) Bir şeyin yapılmasını bu işlerle ilgilenen birine söylemek. 9) Tipo baskıda bir terim — Ayı evi — Bir emir. 10) Felsefede, özel ya da bireysel olan — Maddenin 3 halinden biri.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) TUDEH — IvaK. 2) Eren — Adana. 3) zG — Yas. 4) Engin — nalİ. 5) Valz — Tat. 6) İn — İnak — vA. 7) Zeus — Kavel. 8) tyalS — rİ. 9) Oslol — erhüZ. 10) Onay — ATM.

YUKARDAN AŞAĞI:: 1) Televizyon. 2) Ur — Nane. 3) Dergi — utlO. 4) Engizisyon. 6) Ay — nekleY. 7) İdaN — Kasr. 8) Vasat — Ha. 9) An — lavertiT. 10) Kapitalizm.

Amerika'da nükleer silahların yasaklanması için gösteri yapıldı

● HIROŞIMA KENTİNDE NÜKLEER SİLAHLARA KARŞI KONFERANS TOPLANDI

Pravda: «Hiroşima bombardımanına gerek yoktu»

Dış Haberler Servisi — Amerika'nın Hiroşima'ya atom bombası atmasının yıldönümü olan ve Dünya Barış Konseyi tarafından «Nükleer Silahların Yasaklanması İçin Uluslararası Eylem Günü» olarak ilan edilen 6 Ağustos'ta bir yorum yayınlayan Pravda Gazetesi, Amerika'nın İkinci Dünya Savaşı sonlarında Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atmasının askeri açıdan hiçbir gereği olmayan bir davranış olduğunu yazdı. Sovyetler Birliği Komünist Partisi yayın organı Pravda Gazetesi, toplam 300 bin kişinin bu iki bombanın kurbanı olduğunu belirtti. Pravda Gazetesi, Amerika Birleşik Devletleri'nin atomik silahları geliştirmesi üzerine Sovyetler Birliği'nin de kendi nükleer gücünü geliştirmek zorunda kaldığını belirtti. Pravda, günümüzde dünyanın en ivedi sorununun nükleer silahların yasaklanması olduğunu belirtti.

Öte yandan Hiroşima'da 5 Ağustos günü yapılan kitlesel gösteriden sonra 6 Ağustos günü de nükleer silahların yasaklanması talebiyle uluslararası bir konferans düzenlendi. Bu arada, Amerika Birleşik Devletleri'nde de Hiroşima bombardımanının yıldönümü nedeniyle nükleer silahları protesto eden bir miting yapıldı. Bir nükleer tesisin önünde yapılan mitinge binlerce kişi katıldı. Mitingde yapılan konuşmalarda dünyadaki bütün nükleer silahların yasaklanması ve genel ve tam silahsızlanmanın sağlanması istendi. Mitingin bitiminde polis birliklerinin göstericilere müdahale ettiği ve 40 kişiyi gözaltına aldığı bildiriliyor.

bir dakika

DÜNYA petrol piyasasının geçen aya oranla biraz daha rahat olması, dev petrol stokçularını zor durumda bıraktı. Petrolün en pahalı olduğu sıralarda varilini 45 dolardan stokladıkları petrolü şimdi 33 dolardan zor sattıkları bildiriliyor. Kapitalist dünyada petrol sıkıntısının ortaya çıkmasına en başta bu dev stokçuların kendileri neden olmuş, piyasadan çok miktarda petrol çekmişlerdi.

Gine'de tüm siyasal tutuklular serbest bırakılıyor

Dış Haberler Servisi — Önceki akşam kansız bir darbeyle yönetimin el değiştirdiği Ekvator Ginesi'nde, tüm siyasal tutukluların derhal serbest bırakılması kararlaştırıldı.

Ancak, İspanya'dan 1963 yılında bağımsızlığını elde etmesinden bu yana yönetim karşıtı faaliyetlerin yoğun biçimde sürdüğü Ekvator Ginesi'nde serbest bırakılacak siyasal tutukluların toplam sayısı açıklanmadı.

Afganistan Hükümeti: «Gericiler devrimi ezemeyecek»

Dış Haberler Servisi — Afganistan hükümeti, önceki gün yer alan darbe girişimiyle ilgili bir açıklama yaparak girişimin emperyalist ve gerici dış çevrelerin desteğindeki iç feodal güçlerce düzenlendiğini söyledi. Açıklamada, girişimin ordu birlikleri ve milis kuvvetleri tarafından bastırıldığı haber verildi. Afganistan hükümet açıklamasında, gerici güçlerin Afgan devrimini ezmeye güçlerinin yetmeyeceği belirtildi.

Gözlemciler, Kabil'deki karşı devrimci girişimin, ABD hükümet çevrelerinin Sovyetler Birliği'ni Afganistan'ın içişlerine karışmakla suçlamasının hemen ardına denk geldiğine dikkat çekiyor.

İran seçimlerinde çoğunluk Humeyni'nin

Tahran (THA) — Cuma günü İran'da yapılan seçimlerde Humeyni'ye bağlı İslam Cumhuriyet Partisi, Meclis'teki 73 sandalyeden 39'unu kazandı.

Tahran Radyosu'nun haberine göre kazananlar arasında sekiz dini liderle 14 yüksek düzeyde din görevlisi bulunuyor.

Kürt Demokrat Partii lideri Abdür Rahman Kassemlu Meclis'e Azerbeycan Bölgesinden seçildi.

Tahran'daki seçimlerde Ayetullah Mahmud Talegani Meclis'e girerken 10 sandalyenin henüz kim tarafından kazanıldığı belirlenemedi.

Moritanya, Batı Sahra'dan çekilmeye başladı

Dış Haberler Servisi — Moritanya birliklerinin Batı Sahra topraklarından çekilmeye başladıkları bildirildi. Cezayir'de, Moritanya hükümet Temsilcilerine Batı Sahra'nın bağımsızlığı için savaşım veren Polisaryo cephesi temsilcileri arasında üç gün süren görüşmelerden sonra anlaşmaya varıldı.

Moritanya hükümetinin Polisaryo'yu Sahra halkının tek ve yasal temsilcisi olarak tanıdığı ve Sahra halkının kendi geleceğini kendisinin belirlemesi hakkını tanıdığı bildiriliyor.

Fas hükümetinin anlaşmayla ilgili bir açıklama yapmamasına rağmen hükümete yakın çevreler, Fas'ın Sahra'dan çekilmeye niyeti olmadığını ve Polisaryo'ya ve onu destekleyen Cezayir'e karşı sert ve saldırgan bir politika izleyeceğini belirtiyorlar. Bilindiği gibi Fas Kralı II. Hasan geçtiğimiz hafta içinde Moritanya'nın Polisaryo ile görüşmeleri başlatması üzerine bu ülkeyi, suçlamış ve Fas'ın Sahra topraklarından vazgeçmiyeceğini söylemişti. Batı Sahra 1975'de İspanya'nın çekilmesiyle Moritanya ve Fas arasında bölüştürülmüştü.

MISIR BAŞBAKANI İSRAİL'DE

Arafat, Ortadoğu'da müdahaleye hazırlanan ABD'yi uyardı

● Suriye: «FKÖ-ABD diyaloğu söylentileri Arap dünyasını bölmeye yöneliktir.»

Dış Haberler Servisi — Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat, Filistin devriminden yana olanların, ABD birliklerinin Ortadoğu'ya adım atmalarına izin vermeyeceğini, zira bu toprakların Arap toprağı olduğunu ve petrolün de kendilerine ait olduğunu söyledi ve bu konuda ABD'yi uyardı.

FKÖ lideri Arafat, ABD'nin Sedat ve Begin gibi yandaşları varsa kendilerinin de başını Sovyetler Birliği'nin çektiği sosyalist blok, bağlantısız ve İslâm ülkeleri ve Afrika topluluğu devletleri gibi müttefikleri olduğunu belirtti. FKÖ Lideri Arafat, Filistin halkının direnişinin Ortadoğu petrol kuyularını ateşe verebilecek tek fitil olduğunu da sözlerine ekledi.

Fransa'da bir süre önce öldürülen El-Saika lideri Muhsin'in anısına düzenlenen bir törende konuşan Arafat, Arapları «petrol kuyularını işgal etmekle tehdit eden Amerikan yönetimini uyararak, İsrail'in Güney Lübnan'da yeni bir saldırıya geçmesi halinde başarısız olacağını, ABD'nin İsrail'e verdiği en son model F-15 uçaklarının Vietnam'da kullanılan B-52'lerin kaderini paylaşacaklarını vurguladı.

Arafat daha sonra şöyle devam etti: «Filistin Devrimi ABD'nin askeri gücüne şiddetle karşı gelecektir ve Amerikan birliklerinin Ortadoğu'ya adım atmalarına izin vermeyecektir.»

Suriye, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün ABD ile görüşmeler yapacağı konusundaki haberlerin FKÖ'yü Arap dünyasından ayırma amacı taşıdığını belirtti.

Suriye'de yayınlanan yarı resmi Teşrin Gazetesi önerilen ABD-FKÖ diyaloğunun «kuyruğuna kedi bağlanmış bir deve»ye benzeterek bunun Filistin Kurtuluş Örgütü'nün tanınması anlamına gelmeyeceğini belirtti.

Öte yandan dokuzuncu Mısır - İsrail görüşmelerine katılmak üzere Tel-Aviv'e giden Mısır Başbakanı Halil, «Özerklik görüşmelerinin başarıya ulaşması için elinden gelen herşeyi yapmaya hazır olduğunu» söyledi.

Kamboçya'da Pol Pot artıkları temizlendi

Dış Haberler Servisi — Kamboçya Halk Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı'ndan yapılan bir açıklamada, son altı aylık askeri harekâtlarda Kamboçya Ordusunun, Vietnam askeri birliklerinin de yardımıyla, dağlık bölgelerde gizlenen Pol Pot çetelerini tamamen temizlediği, 42 bin karşıdevrimcinin saf dışı bırakıldığı ve bu birliklerin ormanlardaki son üssünün de imha edildiği haber verildi.

Bilindiği gibi Kamboçya'da soykırımı uygulayarak üç milyon kişiyi katleden Pol Pot rejimi devrildikten sonra Pol Pot'a bağlı birlikler dağlık bölgelerde, özellikle Tayland sınırı yakınlarında direnişi sürdürmeye çalışmışlardı. Bu birlikler 45 bin Kamboçyalı sivili de beraberlerinde götürdükleri Tayland topraklarını üs olarak kullanmışlardı.

Pol Pot artıklarının kullandığı silahlar Çin'den getiriliyordu.

DIŞ POLİTİKA

HÜSEYİN BAŞ

İnsan haklarını çiğneyen kim?

Helsinki Nihai Senedi'nin imzalanmasının 4. yılında Başkan Jimmy Carter bir kez daha «aynaya bakmayı» unutarak Sovyetler Birliği'ni ve bazı sosyalist ülkeleri Helsinki Anlaşmasına uymamakla suçlamaya kalkışmıştır.

Başkan Carter anlaşmanın 4. yıldönümü münasebetiyle yayınladığı bildiride Demokratik Almanya, Çekoslovakya ve Sovyetler Birliği'nde «insan haklarının çiğnenmesinin 'artık' gözden kaçmadığına» dikkati çekmiş ve dört yıldan bu yana bu konuda «önemli başarısızlıkların» olduğunu ileri sürmüştür.

Başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere tüm kapitalist dünyanın Helsinki öncesinde olduğu gibi Helsinki sonrasında da «insan hakları» konusunu, ellerindeki tüm kitle iletişim araçlarını seferber ederek alabildiğine istismara yeltendikleri ve bunu sosyalist ülkelerin «içişlerine» burunlarını sokmak için «bahane» olarak yoğun bir biçimde kullandıkları biliniyor. Başkan Carter'ın sözü geçen bildirisi, kapitalist dünyanın 1980 yılında Madrid'de yapılması kararlaştırılan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'ndan önce «bu eski plağı» yeniden piyasaya sürme niyetinde olduğunu göstermektedir.

Kapitalist dünyanın sömürgecilikten silahlı saldırıya, ırkçılığın türlü çeşidinden, soykırımına uzanan sayısız günahını unutarak «insan haklarından» söz etmesi, kuşkusuz, çoğu zaman tebessümle karşılanmaktadır. Ama bu konuda yine de bir iki noktayı aydınlatmakta yarar vardır.

Sosyalist ülkeleri Helsinki Anlaşmasına uymamakla suçlayan Bay Carter, Sovyetler Birliği başta olmak üzere tüm sosyalist dünyanın bu anlaşmanın gerçekleştirilmesinde gösterdikleri olağanüstü çabayı bütünüyle unutmuş görünmektedir. Oysa Bay Carter'ın ülkesi, ülke içinde ve dışında, «insan haklarını» en çok ve en acımasız biçimde çiğneyen kapitalist ülkelerin başında gelmektedir. Daha dün, ülkesini Amerikan şirketleriyle kıyasıya soyup soğana çeviren ve en az otuz bin insanın ölümüne yolaçan, yüz bini aşkınını da evinden barkından ederek aç açık yollara düşüren Somoza despotunu bağrına basarak milyarlarca dolar çalıntı parasıyla Miami'lerde sefa sürmesine göz yuman kimdir?

Kimdir Vietnam'da napalm, bilyeli bomba ve kimyasal silahlarla tarihin en büyük soy ve doğa kırımını gerçekleştiren?

Kimdir Ortadoğu halklarının başına İsrail'i bela eden, Filistinlilerin anayurdundan sökülüp atılarak tarihin en büyük ve en acımasız «göç»ünün gerçekleştirilmesine arka çıkan, kızılderililerin kökünü kurutan, alınterlerini sömürdüğü karaderililere hâlâ köle gibi davranan, horlayan, aç açık, okumasız yazmasız bırakan?

Güney Afrika ve Rodezya'daki hayasız ırkçı rejimleri destekleyen, Dominik Cumhuriyeti'ne silahlı müdahalede bulunan, Latin Amerika'daki tüm kanlı dikta rejimlerini yaratan, koruyan, Şili'de Pinochet kasabının Allende'nin anayasal rejimini yerle bir etmesini tezgahlayan kimdir?

Üçüncü Dünya ülkelerinin hammadde kaynaklarını yok pahasına kapatan, kendi halkını da, dünya halklarını da sömüren, savaş kundaklayan, silahlanma yarışını kışkırtan kimdir?

Jimmy Carter «insan hakları» havariliğine soyunmadan önce dönüp kendi günahlarına, ülkesinin yukarda bir kaçını sayıp dökmeye çalıştığımız «marifetlerine» bakmalıdır.

İnsan hakları soyut bir kavram değildir oysa. İnsan haklarının gerçekten sağlanması için onun maddi koşullarının yerine getirilmesi gerekmektedir. Aç, açık, iş, eğitim, sağlık güvencesinden yoksun insanların yaşadığı ülkelerde «insan haklarından» söz etmek olanaksızdır. Çünkü asıl ve gerçek haklar, yerine getirilmesi öncelikle gereken haklar bunlardır. Jimmy Carter'ın «insan haklarına» uymamakla suçlamaya kalkıştığı sosyalist ülkelerde, insan haklarının maddi koşulları belirleyici ölçüde gerçekleştirilmiştir. Buna sosyalist dünyanın dostları da düşmanları da tanıktır.

Sosyalist ülkelerde iktidar, sömüren sınıftan halka geçmiştir. Üretim araçları üzerinde özel mülkiyet kaldırılmış, onun yerini kollektif mülkiyet almıştır. Tüm insanlara, ayrılık gözetilmeksizin iş, eğitim, kültürel gelişme, ev sahibi olabilme, parasız tedavi, yaşlılık güvencesi ve devlet yönetimine katılma ve eleştiri hakkı sağlanmıştır. Bütün bunları yok sayarak sosyalist dünyada insan haklarının çiğnendiğini ileri sürmek anlamsızdır.

İnsan hakları nerede çiğnenirse çiğnensin karşı çıkmak insanların vazgeçilmez görevleri arasındadır. Ama insancıl bir konunun «politik istismar» aracı haline getirilmesine de karşı çıkmak koşuluyla...

Dünya turu

CEZAYİR Gençliği ile Fransız Komünist Gençliği arasında düzenlenen «Dostluk ve Dayanışma Haftası» sona erdi. 550 Fransız Komünist Gençliği üyesinin katıldığı ve başkent Cezayir yakınlarında kitlesel olarak kutlanan hafta boyunca, iki gençlik örgütü arasında işbirliği, dostluk ve dayanışmanın olanakları ve ilkeleri tartışıldı.

Guyan İlerici Halk Partisi Kongresi başladı

Güyan İlerici Halk Partisi Kongresi dün başkan Georgetown'da başladı. Kongreye sunulan merkez Komitesi raporunda Partinin çalışmaları değerlendirildikten sonra uluslararası durum incelenirken, uluslararası politik havanın günden güne iyileştiği belirtildi ve SALT - 2'nin bu sürece büyük katkıda bulunduğu belirtildi. Raporda, Partinin Vietnam, Kamboçya ve Laos halklarıyla dayanışma içinde olduğu bildirildi.

ABD'de yayınlanan bir derginin araştırmasına göre, Amerikan Kongresi'nin birçok üyesi Başkan Carter'ı «ortanın altında» bir devlet adamı sayıyorlar.

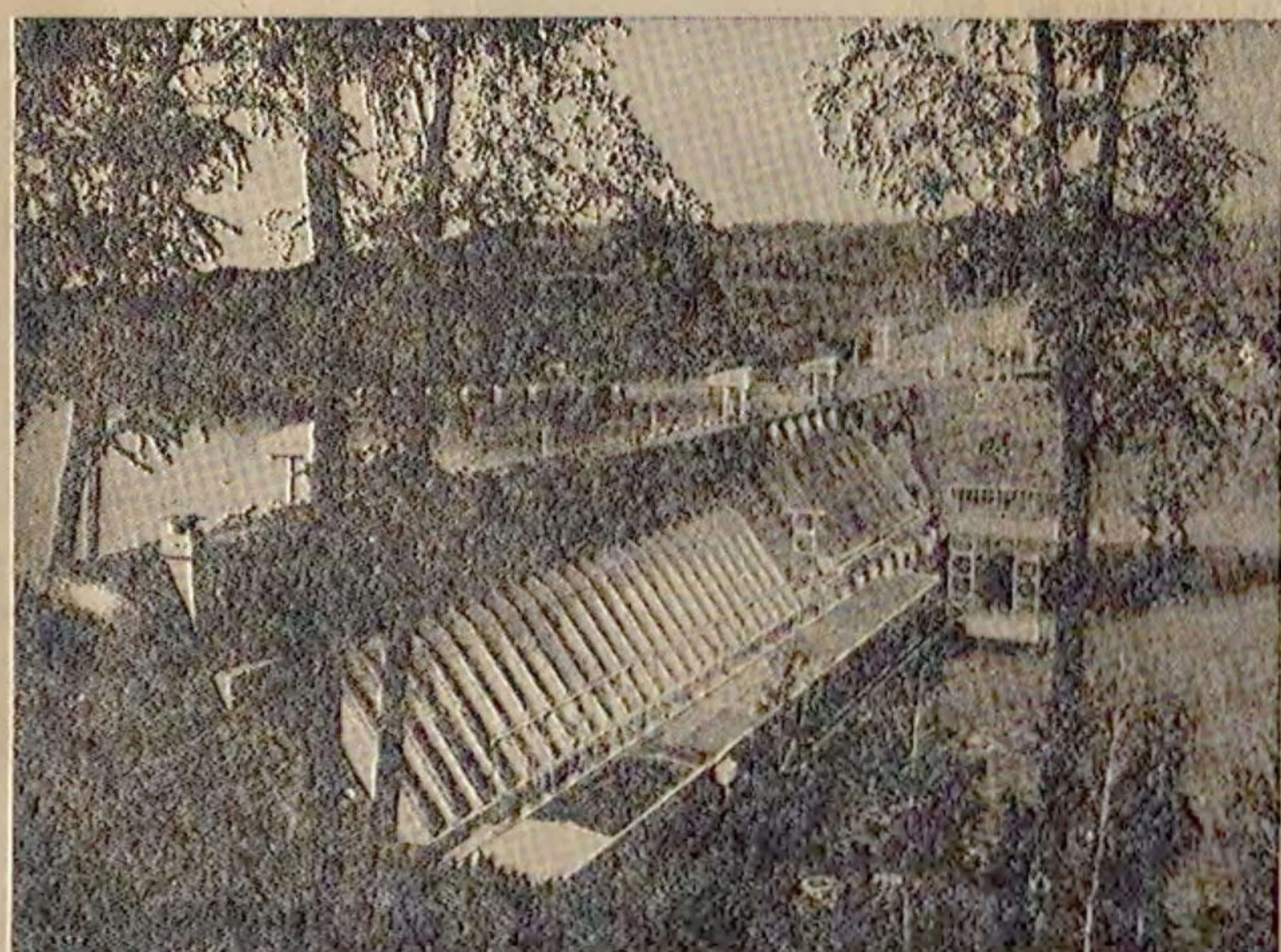
BOLİVYA'da ülkenin en büyük iki siyasal partisi Solcu Demokratik Halk Birliği ile Merkezci Milliyetçi Devrim Hareketi Senato Başkanı Walter Guevara Arze'yi bir yıllık geçici bir dönem için başkanlığa getirmeyi kararlaştırdılar.

Sovyet ekonomisinin son altı ayı

Sovyetler'de emekçi gelirleri sürekli artıyor

● SOVYETLER BİRLİĞİ'NDE SON ALTI AYDA İŞÇİ VE MEMUR ÜCRETLERİ YÜZDE 2,5, KOLHOZ EMEKÇİLERİNİN ÜCRETLERİ YÜZDE 5 ARTARKEN TEMEL TÜKETİM MADDELERİNİN FİYATLARI 1970 DÜZEYİNİ KORUDU

● OLAĞANÜSTÜ SOĞUK GEÇEN KIŞ, ENERJİ VE YAKIT FİYATLARINI ETKİLEMEDİ. FİYATLAR 1948 FİYATLARIYLA AYNI

■ Sovyetler Birliği, ekonomik gelişmesini tümüyle kendi enerji ve yakıt kaynaklarına dayandıran tek ülkedir.

Sovyetler Birliği İstatistik Enstitüsü Müdürlüğü, Sovyetler Birliği'nin 1979'un ilk altı ayındaki ekonomik gelişimiyle ilgili istatistikleri yayınladı. İstatistikler, özellikle çok çetin geçen kış aylarında ekonominin bazı güçlüklerle karşılaştığını belirtiyor. Ancak, birçok ekonomi sektöründe bu güçlüklerin yenildiği belirtilerek bu yılın halk ekonomisi planının yıl sonunda temel olarak yerine getirilmiş olacağı belirtiliyor.

● ÜCRETLER ARTARKEN TEMEL MADDELERİN FİYATLARI AYNI KALDI

Sovyetler Birliği'nde bu yılın ilk yarısında 530 bin konutun yapımı tamamlandı. İklim özellikleri gözönüne alınırsa bu büyük bir rakam. Konut yapımı genel olarak yılın ikinci yarısında yoğunlaşıyor. Pek çok okulun, hastanenin, kreşin yapımı tamamlandı. Sovyet halkının sosyal gereksinimlerinin karşılanması için bu yılın ilk yarısında 53 milyar ruble harcandı (1 ruble 1 Temmuz 1979 tarihinden bu yana yaklaşık 1,5 ABD dolarına eşittir). İşçi ve memurların ücretleri yüzde 2,5 kolhoz çalışanlarının ücretleri yüzde 5 arttı.

Ücretler artış gösterirken temel gereksinimlerin fiyatlarında herhangi bir değişme olmadı. 1979 yılının ilk altı ayında besin maddelerinin yüzde 95'inden çoğu, besin dışı maddelerin ise yüzde 90'ından çoğu 1970 yılındaki fiyatlarla satılıyor.

● OLAĞANÜSTÜ SOĞUK GEÇEN KIŞIN SOVYET EKONOMİSİNE ETKİSİ

1979 yılının başlarında özellikle Ocak ve Şubat aylarında ülkenin büyük bir bölümü soğuk havanın etkisinde kaldı. Sıcaklık bir çok yerde -40, -50 dereceye kadar indi. Bu durum yakıt ve enerji tüketimini planlananın dışına taşırdı. Kimya işletmeleri için gerekli olan gaz ve petrolün bir bölümü konut-kamu gereksinimleri için harcandı. Ancak bu önlemler gaz, ısıtma, sıcak su ve elektrik fiyatlarını hiçbir şekilde etkilemedi. 1979 yılında enerji tüketim maddelerinin fiyatları 1948 yılındaki fiyatlarla eşitti.

Enerji gereksiniminin büyük bir bölümünü konut-kamu gereksinimlerine veren kimya sanayinde de geçen yılın ilk altı ayına oranla yüzde 2'lik bir artış oldu. Doğal olarak bu artış gelişme planlamasının altında kaldı ama büyümeyi engellemedi.

● GENEL SANAYİ ÜRETİMİNDEKİ ARTIŞ

Olağanüstü sert geçen kışa karşılık SSCB'de genel sanayi üretimi de son altı ayda artış gösterdi. İlk üç aylık dönemde bu artış yüzde 3, ikinci üç aylık dönemde yüzde 4 oldu. Bu gelişme, bu yılın halk ekonomisi planının temel olarak yerine getirileceğini gösteriyor.

Burada özellikle gaz çıkarımını vurgulamak gerekiyor. Son altı ayda gaz çıkarımındaki artış yüzde 9'a vardı. Bunların yanısıra atom enerjisi santralleri kurulması programı başarıyla gerçekleşiyor. Gelecekte atom enerjisinin ısıtmada kullanılması planlanıyor. Sovyetler Birliği, ekonomik gelişmesini tümüyle kendi enerji ve yakıt kaynaklarına dayandıran tek ülkedir.

Sovyetler Birliği çelik, petrol, gaz kömür çıkarımı, çimento, mineral gübre gibi birçok üretim dalında dünyada ilk sırayı alıyor. Sovyetler Birliği'nde dünya standardları düzeyinde ya da daha yüksek düzeyde olan mallara devlet kalite belgesi verilir. Bu yılın ilk yarısında bu tip mallarda geçen yıla göre yüzde 25'in üzerinde bir artış oldu.

Dış ticaret geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 8 artarak 37,2 milyar rubleye yükseldi. Helsinki anlaşmasının imzalanmasından bu yana Sovyetler Birliği'nin dış ticareti 1,5 kattan çok arttı.

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

Uluslararası 11. Moskova Film Şenliği'nde Sovyet Sineması'nın 60. yılı kutlanacak...

● DERLEYEN: Y. BOZ

Ağustos ayında Sovyetler Birliği'nde çok önemli iki sinema olayı yaşanacak. 14-28 Ağustos tarihlerinde Uluslararası 11. Moskova Film Şenliği yapılırken, aynı günlerde Sovyet Sineması'nın 60. yıldönümü kutlanacak. V. İ. Lenin'in sinema endüstrisinin ulusallaştırılmasına ilişkin kararnameyi imzaladığı, Sovyet Sineması'nın doğum tarihi olarak benimsenen 27 Ağustos 1919 gününün 60. yıldönümünün, iki yılda bir yaz aylarında yapılmakta olan Şenliğe denk düşmesinin eşi görülmemiş görkemde bir sinema olayına yol açması beklenmektedir.

Yılda yaklaşık 150 uzun konulu, 100 televizyon ve 1200 belgesel, bilimsel ve eğitici film gerçekleştirilen Sovyetler Birliği'nde, Şenliğin ve kutlamaların başarılı geçmesi amacıyla yoğun önçalışmalar sürüyor. SSCB Sinema Kurulu ve Moskova Film Şenliği Düzenleme Komitesi Başkanı Filip Yermaş, Şenlik'le ilgili olarak basına şu bilgileri verdi:

«14-28 Ağustos günlerinde yapılacak Uluslararası 11. Moskova Film Şenliği, ilerici sinemanın dünya çapında bir forumu olacaktır. 1959 yılından bu yana, 2 yılda bir düzenli şekilde yapılmakta olan Şenlik, günümüzde dünyanın en önemli ve en saygın şenliklerinden biri olmuştur.

Şenliğin ortaya attığı «İnsanlığın hizmetinde, halkların barış ve dostluğu uğrunda bir sinema» belgisi, dünyanın dört bir yanında, sinema yoluyla barışa ve ilerlemeye katkıda bulunmak amacıyla savaşım veren birçok sinemacı tarafından içtenlikle benimsendi.

Şenlikte üç yarışma yer alıyor: Uzun filmler, belgesel filmler ve çocuk filmleri yarışmaları. Ayrıca, yarışma dışı birçok önemli film gösterilecek. İlk iki yarışmaya, başka uluslararası şenliklerde ödül kazanmış yapıtlar katılamayacak.

Düzenleme Komitesi, Şenliğin belgisine ters düşen ya da diğer yarışmacı ülkelerin ulusal saygınlığını zedeleyen filmleri yasaklamaya yetkilidir. En iyi filmler uluslararası bir seçici kurul tarafından ödüllendirilirken, Şenlik süresince «Sovexport Film» film alım-satımına yönelik «film pazarı» gösterileri düzenleyecek.

Bu yılki Şenliğe, Düzenleme Komitesi'nce 129 ülke ve 4 örgüt çağrıldı. Çağrıya uyarak katılacak örgütler şunlardır: Birleşmiş Milletler, UNESCO, Filistin Kurtuluş Örgütü ve Şili'li Yurtsever Güçler Örgütü. Şenliğe katılacak konuklar, birçok Sovyet kentini dolaşmak ve işçilerle tanışmak olanağını bulacak.

Moskova Film Şenliği'ni diğer film şenliklerinden ayıran en önemli özellik, çok geniş çaplı bir katılımın sağlanmasıdır. Başka bir deyişle, Moskova Şenlikleri, dünya ilerici sinemasının bütün akımlarını biraraya getiren eşsiz bir sinema forumu olmaktadır. Örneğin 1977 yılında Şenliğe, 97 ülkeden 1200 temsilci katıldı. 225 uzun, 258 kısa ve 67 çocuk filmi gösterildi.

Önümüzdeki günlerde yapılacak 11. Şenliğe olağanüstü bir önem veriliyor. Çünkü aynı günlerde tüm Sovyetler Birliği'nde, Sovyet Sineması'nın 60. yıldönümü kutlanacak. Şenlik süresince, 60 yıllık Sovyet Sineması'nın yaratıcı gücünün ve sosyalizm ilkelerini yükseklerde tutan dinamik sanatsal çalışmaları konusunda büyük bir sergi düzenlenecek. Bunun yanısıra, «Dünya Sinemasının Gelişmesinde Sovyet Sineması'nın Rolü» konulu uluslararası bir panel yapılacak.

Sovyetler Birliği'nde kapitalist ülkelerde üretilen en iyi filmlerin gösterilmediği savına gelince bu, batı basınında sık sık yinelenen gerçek dışı bir karalamadır. SSCB, kapitalist ülkelerle olan ilişkilerini Helsinki Nihai Senedi'ne uygun bir şekilde geliştiriyor. Her yıl Sovyetler Birliği, sosyalist ülkelerden 60-70, kapitalist ülkelerden ise 50-60 film satın alıyor ve bunların gösterimini yapıyor. Elbette, bu sayılar dünya film üretiminin çok altında. Bu nedenle, değişik ülkelerin yaşamlarını, geleneklerini, uygarlıklarını ve sorunlarını yansıtan en önemli filmleri seçmek işi bizler için büyük önem taşıyor. Diğer yandan, Sovyetler'in sattığı filmlerden daha az film satınaldığı da ileri sürülüyor. Bu sav da temelsiz. Kapitalist ülkelerle yaptığımız anlaşmalarla ve film alış verişiyle ilgili sayılar ortada.

Sırası gelmişken, şunu da eklemek isterim. Bazı yabancı film şirketleri (özellikle Amerikan şirketleri), satın aldıkları Sovyet filmlerinin yalnızca bir bölümünü gösteriyorlar. Böylelikle, bazı ülkeler en iyi çağdaş Sovyet filmlerini izlemek olanağından yoksun bırakılıyor.

Bugüne kadar yapılan on Şenlik, sinema sanatının gelişmesini sağlarken, halklar arasında dostluk bağlarının pekiştirilmesine, barış ve yumuşama uğrunda verilen savaşımın başarısına paha biçilmez katkılarda bulunmuştur. 11. Şenliğin bu yolda daha ileri bir adım olması için vargücümüzle çalışıyoruz.»

Moskova Şenlikleri'nde ödül kazanan filmler:

1959: "Bir İnsanın Yazgısı" (SSCB) Sergey Bondarçuk.
1961: "Ada" (Japonya) Kaneto Sindo, "Mavi Gökyüzü" (SSCB) Grigori Çukray.
1963: "8 1/2" (İtalya) Federico Fellini.
1965: "Savaş ve Barış" (SSCB) Sergey Bondarçuk, "Yirmi Saat" (Macaristan) Zoltan Fabri.
1967: "Gazeteci" (SSCB) Sergey Gerasimov, "Baba" (Macaristan) İstvan Sabo.
1969: "Lucia" (Küba) Umberto Solas, "Serafino" (İtalya) Pietro Germi, "Pazartesiye Kadar" (SSCB Stanislav Rostodski.
1971: "Bir Polis Şefinin Savcıya İtirafları" (İtalya) D. Damiani, "Siyah Benekli Beyaz Kuş" (SSCB) Yuri İlyenko, "Bugün Yaşa, Yarın Öl" (Japonya) Kaneto Sindo, Andrej Wajda (Polonya) Sinema sanatına katkıları için.
1973: "Tatlı Sözcük: Özgürlük" (SSCB) Vitautas Zalakoviçyus "Oklahoma'lı Tay" (ABD) Stanley Kramer "Sevgi" (Bulgaristan)
1975: "Dersu Uzala" (SSCB - Japonya) Akira Kurosava, "Vadedilmiş Toprak" (Polonya) Andrej Wajda, "Birbirimizi Delice Sevmiştik" (İtalya) Ettore Scola.
1977: "Beşinci Mühür" (Macaristan) Zoltan Fabri. "Yüzme Havuzu" (Bulgaristan) B. Zelyaskova, "Mimino" (SSCB) Georgi Danelia, "Haftasonu" (İspanya), "Rio Negro" (Küba), "Kalelerin Gölgesi" (Fransa), "Omar Gatlato" (Cezayir).

DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRÜ, ERGİN ORBEY:

«Yeni sezonda çağdaş tiyatro yaygınlaştırılacak»

Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Ergin Orbey, tiyatronun belirli ödevlerinin bulunduğunu bu ödevlerin mutlaka yerine getirmesi gerektiğini belirterek, «yeni sezonda tüm Türkiye'de çağdaş tiyatroyu yaygınlaştıracağız» dedi. Orbey, haftalık Yankı Dergisi'nin sorularını şöyle yanıtladı:

SORU: Sizce Devlet Tiyatrosu'nun anlamı nedir?

ORBEY: Devlet Tiyatroları, devletin, tiyatro sanatını yurt çapında yaygın, dengeli ve etkin bir kültür haline getirmesidir. Üretimde kaliteyi artırmak, üretimde niteliği geliştirmek ve seyirci birikimi oluşturmaktır.

SORU: Çağdaş tiyatro ile mesaj tiyatrosu arasındaki sınır nedir?

ORBEY: Çağdaş tiyatro, adı üzerinde, bilim çağı özelliklerinin, «çağımız bilim çağıdır» gereklerini yerine getiren uygar bir yaklaşım içinde oyunların seçimiyle gelişmiş bir tiyatrodur. Bu çağdaş tiyatronun belirli bir takım özelliği yoktur. Sadece enternasyonal karakterde, fakat aynı zamanda ulusal özellikleri kaybetmeyen, yeni bir yanıyla ulusal bir yaklaşımı, bir yanıyla da evrensel bir sentezi içeren tiyatroya çağdaş tiyatro diyebiliriz. Kendine özgü bir mesaj tiyatrosu, günümüzde artık söz konusu değildir. Yalnız ülkelerin tarihlerinde bazı devrimlerden sonra, devrimi somutlamak, sağlamlaştırmak için devrimin içeriğini taşıyan mesaj tiyatroları olmuştur. Fakat bunlardan hiç biri kalıcı olmamıştır. Tiyatro doğru, iyi ve güzel olmalıdır. İçinde mesaj özelliği de olabilir. Bu, onun tiyatro yanını azaltmaz ama, mesaj yanı üstün tutulup tiyatro yanı azımsanıyor, önemsenmiyorsa, o zaman tiyatro olmak özelliği ortadan kalkar.

SORU: Çeşitli tiyatro tanımları var: Müzikli tiyatro, klasik tiyatro, vb. Bugün bunlara daha başka kesin tanımlar kondu: Aristokrat tiyatro, burjuva tiyatrosu, devrimci tiyatro gibi.. Tatlı Kaçığı seyretmek bir yerde ayıp sayılıyor. İlle Bertold Brecht seyredilecek... diye düşünenler var?

ORBEY: Tiyatro sanatı metinli bir sanat olarak düşünülebilir öncelikle. Fakat bir de tiyatro olayı dediğimiz bir olgu var. Yani metinsiz tiyatro. Gerek tarih boyunca, gerek günümüzde çeşitli ülkelerde doğaçlama karakteriyle verilen bir tiyatro kurgusunda oyunlar ise, bu oyunları da sağlıklı tiyatro tanımları içine sokabilir. Tiyatroyu metinli ve metinsiz diye ikiye ayırabiliriz. Bunun dışında müzikli tiyatro, klasik tiyatro gibi tanımlar var. Fakat aristokrat, burjuva tiyatrosu ve devrimci tiyatro ayırımınıza katılmıyorum ve tanımların yanlış olduğu kanısındayım. İlle de Brecht seyredilecek diyorsunuz. Brecht çok saygın, tiyatro alanına bir yöntem ve sistem getiren tiyatrocudur. Brecht mutlaka oynanmalıdır. Ama ille de her zaman oynanmalı değil. Hele ödenekli tiyatroların bir alana kanalize olmuş oyunları ardı ardına oynamaları, ödenekli tiyatroların en büyük görevlerini aksatmaları anlamına gelir.

SORU: Gelecek sezon için neler düşünüyorsunuz?

ORBEY: Gelecek sezon için yerinde yönetim uygulamasının bir pilot bölgede provasını yapmayı amaçlıyoruz. Zaten İzmir, İstanbul ve Bursa, yasayı zorlamaksızın bir yerinde yönetim uygulaması yapıyorlar. Gelecek yıl bölge tiyatrolarının çekirdek kadrolarını hazırlama alanında bir çalışmamız olacak. Bu illere bizden üç aylık sürelerle bir öğretmen, bir yönetmen, iki sanatçı, büyük bir olasılıkla iki hanım sanatçı gönderilecek. Onlar, bu üç aylık sürede yerel yetenekleri tarıyacaklar, onlarla işbirliği içinde üç ayın ilk birbuçuk ayında kurs ve prova yapacaklar. İkinci birbuçuk ayda da, çalıştıkları oyunu kentte sergileyecekler. Sonra yerlerine dönecek, başka ekiple değişim yapacaklar. Böylece, kentlerimizde hem uzun süreli tiyatro hareketleri sağlanmış olacak, hem de çok seyirciye hitap etme olanağı bulunacak. En önemlisi de, bölge tiyatroları için çekirdek kadro oluşmasına çalışılacak.

SORU: Türkiye'de tiyatro eseri sıkıntısı var. Eser yazılmıyor. Bunu teşvik için bir düşünceniz var mı? Oyun yazan ne kazanır, yazarı teşvik devlet tiyatrosunun görevi değil mi?

ORBEY: Önceleri ödenekli tiyatroların yazarlara ödediği telif hakkı yüzde onbeş brüttü. Tabii hiç bir şey getirmiyor. Biz, bu açıdan önemli kararlar aldık. Biri, bilet fiyatlarına yaptığımız zam. Yazarın yüzdesini, yüzde onbeşten otuza çıkardık. Yani parasal sıkıntı bir anlamda çözümlendi.

İZLEYECEKLERİMİZ...

Türk Sineması'nın Uluslararası 11. Moskova Film Şenliği'ne katılması engelleniyor...

Sovyetler Birliği, iki yılda bir düzenlenen Uluslararası Moskova Film Şenliği'nin bu yılki gösterisine Türkiye'nin özellikle katılmasını istediği halde, şenliğe gönderilecek film üzerinde yetkililerin anlaşmazlığa düşmesi üzerine, Türk Sineması'nın bu ünlü gösteride temsil edilmesi şansı, —son anda bir değişiklik olmazsa— ortadan kalktı.

Sovyetler, Balkan Şenliği'nde «Sürü» ve «Kanal» filmlerini çok beğendiklerini, bu filmlerden birinin Moskova Şenliği'ne katılmasını istediklerini bildirmişlerdi.

Böylesine önemli bir uluslararası şenliğe Türk Sineması'nın katılmasını engellemek, hangi gerekçeyle olursa olsun, sinemamızın gelişmesini baltalama girişiminden başka bir şey değildir.

TİYATRO

Rumelihisarı'nda, İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrolarının düzenlediği «Yaz Oyunları» sürüyor.

İki hafta oynayan «Almasyonya Berberi»nden sonra 7 Ağustos Salı akşamı saat 21.30'da Haldun Taner'in «Sersem Kocanın Kurnaz Karısı» adlı 3 perdelik oyunu başlıyor.

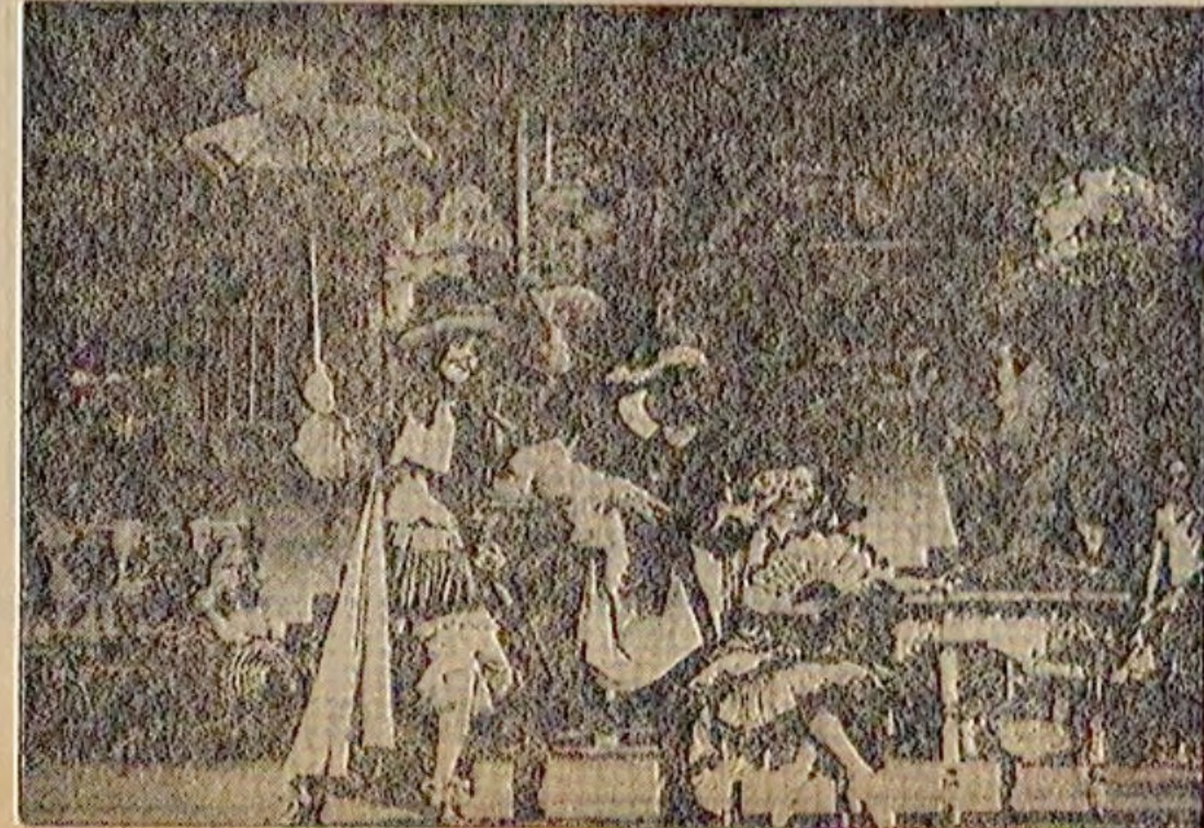
Oyunu Yöneten: Çetin İpekkaya.

Baş Erkek Oyuncu Münir Özkul, bu yıl «Sersem Kocanın Kurnaz Karısı»ndaki başarılı oyunuyla, Avni Dilligil ve Ulvi Uraz tiyatro yarışmalarında yılın en başarılı erkek oyuncusu seçildi.

3 perdelik oyunda rol alan sanatçılar şöyle:

TOMAS FASULYACIYAN: ....Münir ÖZKUL
VİRGİNYA ZAGAKYAN: .... Şehime ERTON
HOLAS EFENDİ: .... Şener ŞEN
AHMET FEHİM EFENDİ: .... Ragıp YAVUZ
SATENİK: .... Birsen KAPLANGI
HIRANUŞ: .... Ani İPEKKAYA
KÜÇÜK İSMAİL: .... Necdet YAKIN
SARHOŞ KAZIM: .... İlyas SALMAN
KAHVECİ ÇIRAĞI: .... Hakın TANFER
AHMET VEFİK PAŞA: ... Bilge Zobu-Sait Ergenç
VİZENTAL EFENDİ: .... Nüvit ÖZDOĞRU
ASIM BEY: .... Renan FOSFOROĞLU
Yönetmen Yardımcısı: Serpil SÜEV

SANAT DÜNYASINDAN HABERLER...

● «Don Kişot» balesinden bir görüntü

İzmir'deki belediyelerin, kültür merkezi kurulması için Kültür Bakanlığı'na arsalar bağışladığı bildirildi

Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı, İzmir ve çevresinde çeşitli belediyelerin «Prefabrik Gecekondu Kültür Merkezleri» kurulması için bakanlığına 8 arsa bağışladığını bildirdi.

Kültür Bakanı Kışlalı'nın verdiği bilgiye göre, Karabağlar, Cumhuriyet Mahallesi, Samantepe, Büyükçiğli, Işıkkent, Altındağ, Bornova ve Buca Belediye Başkanları, projeye büyük ilgi gösterdiler.

Amaçlarının bu sayıyı 20'ye çıkarmak olduğunu da kaydeden Kültür Bakanı, «Büyük kentlerdeki şiddet eylemlerinin çoğunlukla gecekondu kesimindeki gençlerden kaynaklandığı düşünülürse, bu projenin önemi ortaya çıkar» dedi.

İzmir, Ankara, İstanbul kentlerindeki gecekondu bölgelerinde prefabrik olarak kurulacak olan kültür merkezlerinin, kısa zamanda ve ucuza mal olacağını da belirten Ahmet Taner Kışlalı, 1980 yılının ilk aylarında bu projenin gerçekleştirileceğini de sözlerine ekledi.

● Bale sanatçısı Nureyev

Rudolf Nureyev yönetimindeki Avusturya Balesi bu ay İstanbul'a gelecek

Ünlü bale sanatçılarından Rudolf Nureyev yönetimindeki Avusturya Devlet Balesi, 17-18 ve 19 Ağustos tarihlerinde temsiller vermek üzere İstanbul'a gelecek.

İstanbul Devlet Opera ve Balesi yetkililerinin açıklamasına göre, Atatürk Kültür Merkezi'nde düzenlenecek bu temsillerde, Ludwig Minkus'un bestelediği ve koreografisini Rudolf Nureyev'in yaptığı «Don Kişot» balesi sergilenecek.

BİLETLER 6 AUSTOS GÜNÜ SATIŞA ÇIKARILACAK

Avusturya Devlet Balesi'nin 17-18 ve 19 Ağustos günleri vereceği temsillerin biletleri 6 Ağustos Pazartesi gününden başlayarak Atatürk Kültür Merkezi gişelerinde satılacak.

Sanat yönetmenliğini Marilyn Jones'in, Genel Direktörlüğünü de Peter Bahen'in yaptığı Avusturya Devlet Balesi topluluğunda Ann Jenner, Marilyn Rowe, Christine Walsh, Alan Alder, Dale Baker, David Burch, Kelvin Coe, Gary Norman, Brian Ashbridge, Ray Powell gibi ünlü sanatçılar yer alıyor.

Venedik Film Festivali 24 Ağustos'ta başlıyor

24 Ağustos - 4 Eylül günleri arasında iki bölüm halinde yapılacak olan Venedik Film Festivali'nde büyük bölümü çevrildikleri ülkelerin dışında gösterilmemiş 30 - 35 filmin yer alacağı belirtiliyor.

Festival'in «Venedik Sinema-79» adıyla anılan birinci bölümü resmi, ikinci bölüm ise, «Venedik Laboratuvarı» adıyla anılacak ve daha çok deneysel olacak.

Festivalin müdürü sinemacı Carlo Lizzani'nin yaptığı açıklamalara göre, Festival'de bundan başka Marcel Pagnol'un filmleri gösterilecek ve «Batı Sinemasının Geleceği» (ABD ve Avrupa) hakkında uluslararası bir tartışma yapılacak.

Carlo Lizzani, 9 Ağustos'ta yayınlanacak olan programın içeriği konusunda kısa bilgiler verdi. Programda, özellikle üç İtalyan filminin ilk gösteriminin yapılması öngörülüyor. Bu filmler, Bernardo Bertolucci'nin «La Lune», Paolo ve Vittorio Taviani kardeşlerin «Le Pre ve Gillo Pentecorvo'nun: «Il Ogre» adlı filmleri olacak.

Kaliforniya Güzel Sanatlar Akademisi Jane Fonda'nın üyelik başvurusunu, savaş karşıtı eylemlere katıldığı gerekçesiyle reddetti

ABD'de Kaliforniya Eyaleti'nin Senatosu, Amerikan oyuncusu Jane Fonda'nın, Kaliforniya Güzel Sanatlar Komitesi'ne yaptığı üyelik başvurusunu, Vietnam Savaşı sırasında gösterdiği savaş - karşıtı eylemlerini «anti-Amerikan» faaliyetler olarak niteledi ve oy çokluğuyla reddetti. Sözkonusu Komitenin görevi, güzel sanatlarla ilgili burs işlerini düzenlemek.

Romancı Necati Cumalı'nın evi müze oluyor

Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı, Urla halkının istemini kabul ederek, Romancı ve Düşünür Necati Cumalı'nın evinin kamulaştırılmasına ve Sanat Müzesi haline dönüştürülmesine karar verdi.

1874 yılı yapımlı, Akdeniz Mimarisinin özelliklerini yansıtan evi gezen Kültür Bakanı, Urla halkının içinden yetişen sanatçıları unutmamasını ve değer bilir oluşunu övdü.

Urla'nın tarih boyunca matematikçiler, şairler ve müzisyenler yetiştiren bir belde olduğunu kaydeden Kültür Bakanı Kışlalı, Necati Cumalı Müzesi'nin kısa zamanda kurulacağını bildirdi.

Verilen bilgiye göre, Cumalı'nın evinin kamulaştırılması ve restorasyon işlemlerine zaman yitirilmeden başlanacak.

Devlet eliyle göl yağması

MERT GÖLÜ OLAYI

RÖPORTAJ: MEHMET BARAK

— 3 —

Göl olayı, İğneadalıların başına başka bir iş daha açmış. Sahip oldukları 400 parselden 330'u itirazlı. Belediye Başkanı Hayri Savaş, bu olayın «Ada'lıların göl olayına karıştıkları için başlarına geldiğini» söylüyor. Ancak kasabalılar, bu konuda da savaşım verdiklerini belirtiyorlar.

«Belediye Başkanı sizi kışkırtıcılıkla suçladı, size göre parsellerinizin itirazlı duruma düşmesine kimler neden oldu?» diye soruyorum. Kasabalılar, «TRT-B ve Ali Haydar Ağanın varisleri» diye yanıtlıyorlar; «onlar sürekli, arazilerini genişletmek istiyorlar, Maliye de bizi sıkıştırıyor. Bizim neyimiz var ki, üzerine ev yaptığımız, dükkân yaptığımız birer küçük parsel, bilemedin bir küçük tarla. Neyimiz var ki bunlardan başka. Fakat biz güçsüzüz. Denize düşen yılana sarılır, her umut kapısını aşındırıp derdimizi anlatmaya çalışıyoruz.»

Mert Gölü olayına gazeteciler de katıldığı için üzülüyor İğneadalılar. Göl çevresinde hayvanlarını otlatmalarına ve avlanmalarına ses çıkartmıyormuş Ali Haydar Ağanın varisleri, ama kooperatifin inşaata başlamasıyla birlikte bu bölgeye ayak basamayacaklarını düşünüyorlar. Ya da öyle sanıyorlar. TRT-B, bazı üyelerini gölü gezdirmek için getirdiğinde, çocuklar gezi otobüsüne taş yağdırmış. Belediye arazisine yapılan Kooperatif barakasının camları kırılmış. Gittiğinizde tabelasını göremezsiniz Kooperatifin. Çünkü yere indirmişler, tahrip etmişler. Böylesine bir kin tohumu yerleşmiş çocuk dimağlara daha şimdiden. Devlet, herşeye karşın kendi çelişkisini yenerek sorunu çözemezse gelecek ne vaadeder «Bir sosyal bataklık yaratılıyor» diyor CHP Kırklareli Milletvekili Mehmet Dedeoğlu..

KÖYİŞLERİ VE KOOPERATİFLER BAKANLIĞI, İMAR VE İSKAN BAKANLIĞI'NI UYARIYOR

Mert Gölü'yle ilgili gelişmeler bitmiyor, sürüyor. Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı, «Gölde su ürünleri açısından önemli bir varlık söz konusu olmadığı ve sazlık arazinin de tarımsal değeri bulunmadığı» gerekçesiyle, kendileri açısından bir girişime geçilmesinin söz konusu olmadığını belirtirken, özel mülkiyete konu edilmemesi ve yeni bir kullanım isteği nedeniyle «yetkili kamu kuruluşunun karar oluşturmasını» istiyor. Yazı aynen şöyle:

«Sayın Ahmet Karaaslan

Bakanlığımıza başbakanlıktan gönderilen 5.10.1978 gün ve 61.25/40770 sayılı yazı ve eki ile Turizm Bakanlığı'ndan gönderilen 28.8.1978 gün ve 2-A-1737-4457 sayılı yazı örnekleri ekte sunulmaktadır.

Kırklareli İli İğneada bucağındaki Mert Gölü'nün özel mülkiyete konu olduğu ve bir kooperatifçe parsellenmek üzere girişime geçildiği söz konusu yazılardan anlaşılmaktadır. Deniz, göl, akarsular ile bunların kara yönündeki devamı olan kumluk, sazlık, bataklık gibi uzantılarının devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması ve özel mülkiyete konu edilmemesi gerekir iken, söz konusu göl ve etrafındaki sazlığın tapulu şahıs malı olduğu, Bakanlığımız taşra örgütünce saptanmıştır. 2368 dekar yüzölçümlü gölde su ürünleri açısından önemli bir varlık söz konusu olmadığı gibi, sazlık arazinin de tarımsal değeri bulunmamaktadır. Bu nedenle Bakanlığımızca göl ile ilgili bir girişime geçilmesi söz konusu değildir.

Ne var ki, Mert Gölü ve çevresiyle ilgili olarak girişilecek yeni bir kullanım isteğinin plan kararı alacak uygulamaya konulması zorunluluğu karşısında konuya kamunun el koyması ve kanımızca yetkili kamu kuruluşunun karar oluşturması gerekmektedir. 18.10.1978.»

CHP Kırklareli Milletvekili Mehmet Dedeoğlu:

«Hazine, Mert Gölü'nün kamulaştırılmasını isteyecek...»

● Toprak ağası Ali Haydar Doğ ve mirasçılarının 500 dönümden 4960 dönüme çıkarttırdıkları arazilerinin iki ayrı tapu örneğinden karşılaştırılması. (Kaynak: Harita Kadastro Harita ve Kadastro mühendisleri Odası haber bülteni, sayı 7.1979)

TASHİH-İ KARAR İSTEĞİ

TRT-B ile İğneadalıların karşılıklı sürtüşmeleri, olayı yeni bir aşamaya getirmiş görünüyor. Nitekim, uzmanların hazırladığı raporlar; Başbakanlığın, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı'nın, Turizm Bakanlığı'nın yazıları, İmar ve İskân Bakanlığı'nı harekete geçiriyor. Bakanlık bir dosya hazırlıyor. Olayın bir an önce çözümü için yoğun çaba gösteren CHP Milletvekili Mehmet Dedeoğlu'ndan son durumu öğrenmek için Kırklareli'ne hareket ediyoruz. İl Kongresinin hareketli havasında yakalıyoruz kendisini. Sonra dışarı çıkıp Mert Gölü konusunda söyleşiyoruz. Şunları diyor Dedeoğlu:

«İmar-İskân Bakanlığı, İğneada'da yaptığı son araştırmalardan sonra, buranın özel mülk olamayacağını belirten bir raporu Maliye Bakanlığı'na gönderdi. İmar ve İskân Bakanlığı, Mert Gölü'nü kıyı şeridi kapsamına almıştır. Danıştay 8. Dairesi'nin 1965 yılında aldığı karara esas olması gereken raporun konusu «göl»dür. Ormanların devletleştirildiği sırada, 2.363 dönümlük arazinin orman sayılamayacağı ve «sazlık, bataklık, göl» olması açısından, karar Ali Haydar Ağanın varisleri lehine verilmiştir. Hazine'ye bağlı Muhakemat Dairesi, bu nedenle «Tashih-i Karar» isteyecektir. Böylelikle, kamulaştırma için Danıştay'ın daha önce aldığı kararın düzeltilmesine gidilecektir.»

"1937 YILINDAN BU YANA DEVLET NEREDE?"

Şimdi şu soruyu soruyor herkes: 1937 yılından bu yana devlet nerede? Danıştay'ın 1965 yılında Ali Haydar Ağa lehine verdiği karara neden ta 1979'a gelindiğinde itiraz dosyası hazırlanıyor? Biraz daha ötelere gidelim, nasıl oluyor da Cumhuriyet hükümetleri, 500 dönümlük bir arazisine koskoca Mert Gölünü de katmasına izin veriyor bir toprak ağasının? Ve nasıl bir iştir ki, yıllar yılı kadostro girmiyor bu yörelere? TRT ve Basın Yapı Kooperatifi, «bu tapu sağlam mıdır?» diye sorduğunda, tapu memurları, yöneticiler nasıl oluyor da «sağlam» diyebiliyorlar?

Ve göl satılıyor 6.5 milyon lira vergi ödeniyor taraflarca Hazineye. Ardından devlet, TRT ve Basın Yapı Kooperatifi'nden 134 bin 400 lira yıllık vergi alıyor. Ne vergisi? Sazlık, bataklık, göl vergisi! Peki, hani İmar Kanunu hani yönetmelikler? Hani yasaları uygulamakla yükümlü devlet?

● YARIN:

Kooperatif kendisini savunuyor

---

tırnak — AYDIN ENGİN

Kanıt mı? Alın kanıt!

«AP'nin MHP'lileştirilmesi operasyonu»ndan yıllardır söz ediliyor. Başta Saadettin Bilgiç olmak üzere Ali Şevki Erek (Gençlik ve Spor eski Bakanı), Ali Naili Erdem (Milli Eğitim eski Bakanı) gibi kodaman AP'liler bu operasyonun mimarları. Şimdilik, AP'yi, MHP üzerinde kanat geren bir parti olarak tutmakla yetiniyorlar. İlerde AP'den kopup, peşlerinde bir miktar parlamenter sürükleyip topluca MHP'ye mi geçerler, yoksa «MHP'nin başına bir kaza gelirse» onun görevlerini AP'nin fiilen üstlenmesi için parti içinde bir «huruç» hareketine mi girişirler bilemeyiz. Falcılıkla zaman yitirmenin anlamı da yok zaten.

«Koca Reis» diye anılan Bilgiç'in, Yankı Dergisi'nin son sayısında, sorulara verdiği yanıtlar ilginçtir. Tepeden tırnağa «suç batağına» batmış MHP'yi aklayabilmek için kırk yılın Saadettin Bilgiç'i burjuva hukukunun biçimsel labirentlerine sürüklüyor konuyu. MHP hakkında kanıt olmadığını ileri sürüyor. Anlaşılan Koca Reis, elebaşı Türkeş'in belinden tabancayı çekip birini öldürürken suçüstü yakalanmasını bekliyor; ya da bir faşist katilin cebinden MHP Genel İdare Kurulu üyelerinin imzalarını taşıyan, partinin antetli kağıdına yazılmış «filanca şahsı parti emri ile vurunuz» filan yazılı bir talimat mektubu istiyor. Bunlar olmayınca da «MHP hakkında ileri sürülen iddialar mahkemelerce kanıtlanmamıştır» diyor ve MHP'yi sıyırmaya çabalıyor.

Ülkemizde ulusal demokratik güçlerin cephe ve eylem birliği hedefine ulaşıp, iktidar devrimci yoldan el değiştirmedikçe, ileri demokratik düzenin kurulması için zorunlu olan «iktidar» değişikliği gerçekleşmedikçe MHP ve benzeri faşist odaklar kuşkusuz burjuva hukukunun kalıpları içinde yargılanacaklar. Ancak bu, «paçayı sıyırabilecekler» anlamına gelmiyor. Biz burjuva hukukunun sınırları içinde de MHP'nin ve yan kuruluşlarının «mahkum» edilmesini sağlayacak yeterli kanıtın bulunduğu inancındayız. Burjuva iktidarların, halkımızın örgütlü tepkileri karşısında er geç gerileyeceklerine ve er geç bu faşist odakları kapatacaklarına ya da kapatmak zorunda kalacaklarına kesinlikle eminiz.

Sorun eğer MHP'nin suç bağının kanıtlanması ise uzman hukukçu olmaya gerek yok. İşte sivil ya da askeri mahkemelerden, Başsavcılığa gönderilen dosyalar ve MHP yöneticileri hakkında soruşturma istemleri. Bu dosyaların tümünde, katillerle, faşist terör odakları ile MHP'nin sıcak ve organik bağı kanıtlanmış durumda.

MHP'nin suçluluğu kamuoyunda kanıtlanmıştır ve burjuvazinin hukuku bu «objektif kanıtlanışa» karşı duyarlık göstermeye zorunludur.

«Kanıt yok» diyen Saadettin Bilgiç gibi örtüsüz faşistlerden, mızmız sosyal demokratlara kadar tüm kişilere, çevrelere, örgütlere gelişigüzel yapılan bir derlemeden bile yeterli kanıtlar gösterebiliyoruz.

İşte Kurtuluş Degisi'nin 1 Ağustos sayısından seçilmiş bir suç dökümlemesi.

Yunus Aktaş:
«... bir şahısa ateş ettik ve Şişli MHP merkezine geldik. Durumu Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Fidan'a anlattık. 'Buradan ayrılmayın. Burası partidir. Polis burayı basamaz' dedi...»

Mustafa Baki Gülcan:
«... MHP Kadınlar Kolu'ndan parayı aldık. Tabancayı MHP Gaziosmanpaşa Gençlik Kolu Başkanından aldım...»

Abdurrahman Al:
«... Silahımı MHP binasındaki bölmeye bırakırdım...»

Coşkun Akbulut:
«... silahı MHP Şişli Gençlik Kolu Başkanı Yunus Meral'den aldım. Öldüreceğim kişileri bana Başkan bildirirdi...»

Ümit Bayat:
«... Silah teşkilatındır. Yani MHP Kocamustafapaşa Lokalindir...»

Ekrem Pat, Cengiz Özdemir:
«... Silahı Şişli MHP İdare Heyeti'nde görevli Mustafa Fidan'a teslim ettik...»

Seval Kadıoğlu:
«... MHP Bakırköy İlçesinden aldığım üç silahı, MHP İstanbul Gençlik Kollarında görevli Selahattin'e verdim...»

Ferhat Tüysüz:
«... Silahı MHP'den aldım. Canım sıkıldığı için adam öldürdüm... Öldürecek adam arıyordum. Bizi bu hale getirenler MHP yöneticileridir...»

Veli Can Oduncu:
«... Dokuz kişi öldürdüm. Ben ülkücü ve MHP'liyim...»

Burhan Bağları:
«... Cinayeti Malatya'yı karıştırmak için işledik. Ülkücüyüm. MHP sempatizanıyım...»

M. Ali Ağca:
«... Silahı MHP İstanbul İl binasına teslim ettim...»

Mustafa Baki Gülcan:
«... firarımıza MHP Eyüp İlçe Başkanı Hüseyin Çelik yardım etti...»

Raci Özbek:
«... silahımı saklaması için MHP İl binasında Fikret'e verdim...»

Bunlar kanıt değil midir? Biz uydurmadık. Emniyet'te yapılan sorgulama tutanaklarından, savcılık soruşturmalarındaki ifadelerden alıntılar sunduk.

Kanıt denmişti... İşte bir çuval dolusu kanlı kanıt...

ACILI YILLAR

Yazı: Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 64 —

«— Birlikte bir kitap yazmamız gerekecek! Savaş üzerine! Ben sana gereç sağlayacağım. Yani, yaşadığım olayları yazacağım. Sen de onları gerekli şekle sokacaksın. Görüyorum ki bunu yapabilirsin. Bunu çok iyi anlıyorum» dedi.

Annem kahve yaptı. Gerçek kahveydi ve sakladığı yerden çıkarmıştı. Yeniden ekmek kesti, domuz yağı ve reçel sürdü Rudi'ye doğru itti. Kabul etmek istemedi. Annem:

— Hadi, naz yapmayı bırak, açlıktan ölüyorsunuz işte, görüyoruz.

Rudi ne var ne yok sessizce temizledi. Ona bakınca anlıyordum ki, yediğini hissetmiyordu bile.

«— Şimdi kaç çocuğunuz var?» diye sordu annem.
«— Dört,» diye yanıtladı.

Kalkıp gittiğinde, önündeki ekmeğin kırıntısı bile kalmamıştı.

— Harif kurt gibi aç ve doymaz biri... Eh bu kadar çocukla doğrusu...

Dediklerine göre, onlara gene de iyi bakıyormuş.

Rudi, eskiden olduğu gibi gene beni etkisi altına alıyordu. Kaderi, ve eskisi gibi bugün de teslim olmayışıyla, özünün ta derinlerine kadar sarsılmış gibi görünmesine rağmen kavgayı hiç terketmemesiyle beni etkiliyordu.

Zayıflıklarının ve yetersizliklerinin bilinci ne trajik bir bilinçtir... Kaybedecek kimsenin kendiniz olduğunu bileceksiniz, ama korunmasız bir şekilde, yararlanmak pahasına gene de kavgaya atılacaksınız... Nasıl yapılır bu?

Rudi, şu haliyle dünyanın kendisine göre olmadığını, orada yeri bulunmadığını çok çabuk farketmiş olmalıydı. Bunun nedeni de, sadece dünya değil, özellikle de kendisi, kendine özgü varlığı, yaradılışıydı.

Kuşkusuz o da, gelecek için planlar yapmış, gençlik hayalleri kurmuştu. Ama ne olmuştu acaba bunlar? Başeğmez doğası, ruhundaki anarşi duygularıyla hiçbir şeye saygı duymuyor; kurallara, koşullara, kısaca öne sürülen her şeye her an kesinlikle itiraz ediyordu. Yolu üzerinde giderken çevresinde bir boşluktan başka şey bırakmıyordu. Onun için her şey, sadece süprülmek için vardı. Dünya onunla başlıyordu. Ve yıkılması da gerçekten uyuşabildiği tek sonuçtu.

Bir işte kalmayı veya bir inanca bağlanmayı hiçbir zaman başaramadı. Bir meslek öğrenmeyi reddetti. Defterler dolusu şiirler ve yazılar karaladı. Tek kişiye bile göstermedi. Utanma mı, yoksa kendini çok beğenme mi? Bilinmez.

Şantiyelerde, yolların yapım ve onarımında çalıştı. Gün geldi açlık, kendisini, en nankörü dahil her türlü işte çalışmaya zorladı. Tek yapmadığı maden ocağına inmek oldu. Doğaldır ki, açık havada yaşamaya, güneşi ve göğü görmeye çok gereksinimi vardı.

Almanca konuştuğunu işiten adeta şaşardı. Bir yabancı gibiydi. Babam bir gün bana şöyle demekten kendini alamadı:

«Bu oğlan var ya, buna göre yatak yoktur yeryüzünde. Hiçbir mutfağa, hiçbir çatı altına girmez bu. Buna olsa olsa bir göçebe arabası yaraşır.»

1920'lerdeki büyük bunalım, delikanlılık çağının doğal kararsızlık ve dengesizlik hallerinin onda uzayıp gitmesine, iyice yerleşmesine yol açmış ve kuşkusuz bu kararsız karakterin pekişmesine katkıda bulunmuştu. Asırlıklara eğilimli, tutkulu bir insandı. Çevresinde ne görüyordu? İşsizlik bürolarının önlerindeki kuyruklar günden güne uzuyor, tabii kendisi de onlara katılıyordu. İşsizlikler, pazar kurulduğu günler sıkıntılarını ve boşluklarını da sürükleyerek sokak köşelerine yığılıyorlardı. Sonra da gözetim yerleri, cezaevleri!

Tiyatro ve sinemayı candan severdi. Hepsinden çok da edebiyatı! Rilke'nin Le Cornette'ini bana tanıtan odur. Kırda, bir akşam okudu onu. Dinlerken kendi öz yaşamını anlatıyor sanırdınız.

(Devamı var)

Rudi eskiden olduğu gibi gene beni etkisi altına alıyordu. Teslim olmayışı ve kavgayı sürdürmesi beni etkiledi

Ya tutarsa!

Transfer borsası, burjuva basınının sayfalarını sinemaskop olarak renklendiren B. Mehmet olayıyla kapandı. Takımlar perdelerini yeniden seyircilere açarak, boşalan kasalarını doldurmaya başladılar.

Hazırlık maçlarında alınan sonuçlar ilerisi için bazı ipuçlarını da peşisıra getiriyor. Falcılar, yeni sezonda takımların sıralamasını kağıt üzerine dökmeye başladılar bile...

Bu arada B. Mehmet'in renk değiştirmesi olayının da süksesi geçti. Şimdi bu futbolcunun sarı-lacivertli renklere yararlı olup olamayacağı tartışılıyor. Biz de falcılığa özenirsek, bu transferden Fenerbahçe'nin, eski bir Galatasaray kaptanına sarı-lacivertli formayı giydirmekten öteye büyük bir kazancı olmadığını öne sürebiliriz.

Çünkü gerek bugünkü konumu, gerekse de oyun karakteri açısından B. Mehmet'in Fenerbahçe'ye bir lig maratonu süresince yarar sağlaması güç olasılıktır.

Günümüz futbolunda, takımları başarıya sahada isimleri olan futbolcular değil, cisimleri olan futbolcular ulaştırıyor. Daha doğru bir deyişle, birbirleriyle uyumlu futbolculardan kurulu takımlar zirveye tırmanabiliyor. Çağdaş futbol uygulamasında, bugünkü durumlarıyla, Cemil'li, B. Mehmet'li, Alpaslan'lı bir futbol takımının sınıf geçmesi beklenemez. Günümüz futbolunun alfabesi olan savunmada da, atakta da rakipten fazla oyuncuyla bulunma zorunluluğunu bu futbolculardan kurulu bir takımın özellikle savunma konusunda gösterebileceğini öne sürmek fazla iyimserliktir.

Kısacası, Fenerbahçe'nin B. Mehmet'i almasıyla, Nasrettin Hoca'nın gölü mayalaması arasında büyük benzerlik vardır.

Göl maya tutarsa, B. Mehmet'de Fenerbahçe'ye aşı olur.

B. MEHMET GERÇEKTEN HAKLI MI?

Bu arada kısaca B. Mehmet'in renk değiştirmesi olayını da irdelemekte yarar vardır. Çünkü burjuva basını konuyu sürekli duygusal platformda tutarak kamuoyunu koşulladı. Oysaki, duyguların yargıç olduğu yerde adalet yanılır. B. Mehmet olayında, ülkemizdeki jübile düzeni ortaya konmadan sağlıklı bir yargıya varabilme olanağı yoktur.

JÜBİLE ÜLKEMİZDE MODERN BİR DİLENCİLİKTİR...

Ülkemizde jübile düzeni belli bilince ulaşan sporcuların başında duran «Demokles'in Kılıcı»dır. Spor adına sürdürülen sömürü çarkının bilincine, sporcular, ancak son dönemlerinde varırlar. Nasıl bir oyuna alet olduklarını açıkça görürler. İşte bu aşama da sporcuların önünde iki seçenek vardır. Ya gerçekleri halka söyleyerek, spor düzeninin ipliğini pazara çıkaracaklar. Ya da gerçekleri örtbas etme konusunda yöneticilerle işbirliği yaparak kapı kapı dolaşıp saygıdeğer (!) yöneticilerinin vereceği bahşişleri toplayacaklar. İşte bu bahşiş toplama işine jübile diyorlar...

Bahşişler şöyle toplanıyor. Eşe dosta davetiye verilip, gönüllerinden ne koparsa onlar alınırken, öteyandan kitap adı altında büyük firmalardan reklam karşılığı yüklüce bahşişler koparılıyor. Ayrıca maç hasılatları da cabası...

Kuşkusuz bu insan onuruna yaraşmayan uygulamayı onaylamayıp jübile yapmadan spor alanlarından uzaklaşanlar da var. Ancak bu yolu deneyenler hemen saldırıya uğrayıp yokedilmek isteniyor...

B. Mehmet bireysel olarak kendini kurtarmayı denedi. Ancak Galatasaray'lı yöneticilerle ulufe bahşişi konusunda anlaşmazlığa düşünce renk değiştirmeyi yeğledi.

B. Mehmet olayı değerlendirilirken öncelikle Galatasaray Kulübüne değil, yürürlükteki jübile düzenine karşı çıkılmalıdır.

B. Mehmet'de yürürlükteki jübile düzenine karşı olmadığına göre, emekçi kitleler açısından bir olay değildir...

Metin KURT

kısa... kısa...

- Ulusal genç hentbol takımımız dün Bulgaristan'a gitti
- Trap - Skeet beyaz grup birinciliği 10 - 13 Ağustos tarihleri arasında Ankara'da yapılacak.
- Balkan şampiyonu 17 eski atlet, Yunan Federasyonunun çağrılısı olarak bugün Atina'ya gidiyor.
- Balkan Oyunlarına katılacak olan Ulusal Atletizm takımımız bugün Atina'ya gidiyor.
- Ankara'lı futbol hakemleri bugün yeni sezonu açıyor.
- Trabzonspor, kombine çıkarmak için Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğünden izin istedi.
- Optimist Marmara grup birinciliği bugün İstanbul'da başlıyor.
- Türkiye kürek birinciliği ile federasyon teşvik yarışları Ankara, Gölbaşı Mogan kürek parkurunda yapılacak.

SALTIK, GALATASARAY DIŞINDA TÜM KULÜPLERİN TRANSFERDE YÖNETMELİKLERİ ÇİĞNEDİĞİNİ BU NEDENLE CEZA KURULUNA VERİLECEKLERİNİ YİNELEDİ.

- FUTBOL FEDERASYONU BAŞKANI CEMAL SALTIK'IN VERDİĞİ BİLGİYE GÖRE, GELECEK SEZON TRANSFER SINIRLAMASI GETİRİLECEK, GENÇ TAKIMDAN BELİRLİ SAYIDA SPORCUNUN BİRİNCİ TAKIM KADROSUNA ALINMASI ZORUNLULUĞU KONACAK, VERGİ KAÇIRILMASI KONUSUNDA UYGULANABİLİR ÖNLEMLER ALINACAK...

Gelecek sezonda Futbol yönetmeliği Almanlaşacak

Futbol Federasyonu Başkanı Saltık

Ankara, (Politika) — Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık gelecek sezon için yönetmeliklerde birçok değişiklik planlandığını söyledi. Ayrıca transfer harcamalarında bütçelerinin yüzde 25'ini aşan kulüplerin yöneticilerinin Beden Terbiyesi Ceza Kurulu'na verileceğini yineledi.

Saltık, kulüplerin vergi kaçırması konusunda Maliye Bakanlığının uygulanabilir önlemler almakta olduğunu da belirtti.

Futbol Federasyonu Başkanı açıklamasını şöyle sürdürdü.

«F. Almanya'dan getirdiğim yönetmeliklerin çevirisi henüz tamamlanmadı. Bu yönetmelikte yararlı ve gerekli gördüğümüz maddeleri Türkiye'de uygulamaya koyacağız. Örneğin transfer sınırlaması getireceğiz. Genç takımlardan her yıl belirli sayıda oyuncunun birinci takıma alınması zorunluluğunu koyacağız. Yönetmeliklerin çevirisi tamamlandıktan sonra yeniliklerin neler olacağı belirlenecektir...»

Saltık, kulüplerin vergi kaçırma konusunda, ellerinden geleni yaptıklarını, ancak ellerindeki yasa ve yönetmeliklerin daha fazlasını yapmalarına izin vermediğini söyleyerek «Ancak sevindirici olan Maliye Bakanlığının bu konuya gereken önemi göstermesidir. Futbol Federasyonu tarafından verilen bilgileri ve basında yeralan haberleri Maliye Bakanlığı ihbar sayarak gerekli çalışmayı yapacak. Sanıyorum bir kaç ay içinde bu araştırma ve soruşturmalar sonuçlanacak. Gelecek yıl bu konuda yönetmelik değişikliğine giderek, vergi kaçakçılığını önleyecek etkin önlemler alınacak» dedi.

Federasyon Başkanı bütçelerinin yüzde 25'ini transferde aşan kulüpler konusunda verdiği bilgide «Daha önce bu kulüplerin bütçelerinin ancak yüzde 25'ini transfere harcayabileceklerini duyurduk. Ancak kulüpler bu karara uymadılar. Galatasaray dışında tüm kulüplerin transfer harcamaları bütçelerinin yüzde 25'ini aşıyor. Bu nedenle bu kulüplerin yöneticileri Merkez Ceza Heyetine verilecekler. İlgili ceza yönetmeliğine göre, bu yöneticilere verilecek ceza iki ay ile, iki yıl arasında değişiyor» diyerek konuşmasını tamamladı...

Türkiye Sutopu Şampiyonası olaylı kapandı

Sutopu Şampiyonasının sürekli İstanbul'da yapılmasını Anadolu kulüpleri kınadılar

İstanbul (Politika) — Önceki gün Kınalıada da İstanbul Yüzme İhtisas Sutopu Takımı'nın başarısıyla kapanan Türkiye Sutopu Birinciliği'ne katılan Karşıyaka Sutopu Takımı antrenör ve sporcuları şampiyonanın sürekli İstanbul'da yapılmasını kınadılar.

Ülkemizde sutopu sporunun İstanbul kulüplerinin tekelinde olduğunu önesüren Karşıyakalılar, ayrıca bir İstanbul gazetesinde kendileri adına yayınlanan açıklamaların gerçeği yansıtmadığını önesürdüler.

Bu konuda gazetemize bir açıklama yapan Karşıyaka Sutopu Takımı Antrenörü Mustafa Karluk şunları söyledi.

«Yokluklar içersinde ülkemizde sutopu sporunu kitlelere benimsetmek için özverı içersinde çalışıyoruz. Ancak yokluklar artık dayanılmaz hale geldi. Devletin verdiği harcırahlarla yeme içme bir tarafa, müsabakalara gidip gelmemiz bile olası değil. Ayrıca birinciliğin her yıl İstanbul'da yapılması da bu sporun İstanbul kulüplerinin tekelinde olduğunun bir açık kanıtıdır. Bu konuda yetkilileri uyardığımız halde hiç bir sonuç alamadık» dedi.

Karluk, Karşıyaka Sutopu Takımında sporcuların en ileri demokratik haklara da kavuşturulduğunu söyleyerek, «Yönetici sporcu dayanışmasını yaşama geçirdik. Türkiye de Sutopu sporunun İstanbul tekelinden kurtarılması için biz Anadolu kulüpleri olarak sonuna dek savaşacağız» şeklinde konuştu.

Bu arada Karşıyaka Sutopu oyuncularından Bilhan Kırbaş «İYİ Sutopu takımının gençlerde de, büyüklerde de şampiyon olmasının kökünde bu kulübün maddi olanakları yatıyor. Bugünkü uygulama da devlet olanaklarını bu kulüp kullanıyor. Bu önlenmelidir» dedi.

Diğer Anadolu kulüplerinin sutopu oyuncularının bu konudaki görüşleri ise şöyledir:

O.D.T.Ü. SUTOPU OYUNCUSU REHA ALPAR: «Başarısızlığımızın temel nedeni müsabakaların sürekli İstanbul'da yapılması ve bize devletin yeterli harcırahı vermemesidir. Sporcu arkadaşlarımın çoğu öğrenci ve işçidir. Bundan sonraki birinciliğin Anadoluda yapılmasını istiyoruz.»

ADANA SUTOPU OYUNCUSU ERGÜN SANRI: «Bu şampiyonaya ancak 15 gün hazırlanabildik. Kışlık yüzme havuzumuzun olmayışı yüzmenin beşiği olan Adana Bölgesinde üzücü bir olaydır. Bölgemizde malzeme ve top yokluğu çalışmalarımızı aksatıyor. Bugünkü koşullarda İstanbul'da yapılan Türkiye Sutopu şampiyonası bir gösteriden öteye gidemez.»

ANTALYA SUTOPU TAKIMINDAN SERDAR ARIK: «Sutopu sporu İstanbul'un tekelinden kurtarılmalıdır.

Antalya ve Adana'daki tesisler geliştirilerek gelecek şampiyonlar bu kentlerde yapılmalıdır.»

1956 — 1967 — 1959 — 1971 — 1963 — 1975

Spartakiyat oyunlarının sembolleri

SPARTAKİYATLARIN KISA ÖYKÜSÜ

Dış Haberler Servisi — Adını özgürlük savaşçısı Spartaküs'den alan Spartakiyatlar, spor alanlarında kapitalizmin yetiştirdiği gladyatörlerin karşısına, özgürlük savaşçılarını çıkartmak amacıyla, Sovyetler Birliği'nde kitlesel olarak 1956 yılından beri yapılıyor.

1979 Spartakiyatları yeni tamamlandı. Spartakiyatların kısa öyküsü şöyledir:

1956 SPARTAKİADLARI: İlk Spartakiadlar. 23 milyon kişi katıldı. Bunlardan ancak 9224 kişi finallerde yarışma hakkını elde etti. Lenin Stadyumu ilk olarak bu oyunlarda kullanıldı. 9 dünya, 33 Sovyetler Birliği ulusal rekoru kırıldı.

1959 SPARTAKİADLARI: İkinci Spartakiadlar. İlk olarak Cumhuriyet birincilerinin yanısıra 65 fabrika takımı oyunlara katıldı. 40 milyon kişi seçmelere katıldı. Bu Spartakiadlardan sonra, oyunlar olimpiyatlardan bir yıl önceye alındı.

1963 SPARTAKİADLARI: Nüfusun dörtte biri seçmelere katıldı. 6 dünya, 5 Avrupa ve 35 Sovyetler Birliği ulusal rekoru kırıldı. İlk olarak Okul Oyunları Spartakiadların bir parçası olarak yapıldı.

1967 SPARTAKİADLARI: Oyunlar Sovyetler Birliği'nin kuruluşunun 50. yıldönümüne rastladığı için özel önem taşıdı ve ilk olarak 16 teknik dal Spartakiadlar 85 milyon kişi (8 ile 60 yaşlar arasında) elemelere katıldı. Oyunlar finalinde 20 dünya, 12 Avrupa ve binin üzerinde ulusal ve Cumhuriyetler rekoru kırıldı.

1971 SPARTAKİADLARI: İlk olarak takım şampiyonluğunu Moskova dışında bir takım, Rus Federasyonu kazandı. Bu oyunlarda özellikle halter dikkatleri üzerinde topladı. Halterde toplam 17 dünya rekoru kırıldı.

1975 SPARTAKİADLARI: İlk olarak finaller Moskova dışında ve uzun bir zaman süresi içinde yapıldı. Finaller Mart ayından Haziran ayına kadar sürdü. 7000 kişi yarıştı.

DEMOKRATİK ALMANYA'NIN ZAFERİYLE BİTEN AVRUPA KUPASI ATLETİZM YARIŞLARININ YANKILARI SÜRÜYOR

Torino (AA) — Erkekler ve bayanlarda Demokratik Almanya'nın zaferi ile sonuçlanan Avrupa Atletizm Kupası, 1980 Moskova Olimpiyatları için daha şimdiden bazı tahminler yapılmasına olanak tanıd..

Özellikle kupanın ikinci gününde, Federal Almanya'nın dört puan farkı ile erkeklerde ikinciliği Sovyetler Birliği'ne kaptırarak Montreal Dünya Kupasına katılmaktan mahrum kalışı, günün olayı oldu. Ancak kupanın en komple atleti olarak 400 metreci Harald Schmid, Avrupa karmasında yer alacağından Amerikalı atletler için Montreal'de dişli bir rakip olacak.

Kupanın bir başka ünlüsü de, sırıkla atlamada 5.60 metreyi geçerek şampiyon olan Sovyet Vladimir Volkov oldu. 18 yaşındaki Volkov, 5.70 metreyi rahatlıkla geçebilecek bir atlet olduğunu gösterdi.

100 metre şampiyonu İtalyan Pietro Menea, 200 metre finalinde İngiliz Allan Walls'e geçilirken, üç adımda, ilk üç atletin birer santimetre ara ile sıralanmaları da büyük bir olay yarattı. Sonuçta Fransız Lamitie 16.93 metre ile altını İtalyan Mazzucato 16.92 metre ile gümüşü ve Sovyet Pişkulin da 19.91 metre ile bronzu aldılar.

800 metre erkeklerde dünya rekortmeni Sebastian Côe, zorlanmadığı için nisbeten vasat bir derece ile —1 dakika 47.3 saniye— birinci oldu. 5000 metreyi ise, son andaki şahane atağı ile Demokratik Alman Hans-Jorg Kunze kazandı.

F.Bahçe Kulübü Başkanı patron ağzıyla konuştu

Faruk Ilgaz, futbolcuların serbest meslek erbabı sayılmasını istedi

İstanbul — Fenerbahçe Kulübü Başkanı Faruk Ilgaz, «Federasyon kulüpleri maliyeye şikayet edeceğine transfer konusunda değişiklik yapsın» dedi.

Türkiye'de transfer uygulaması ile kulüplerle maliye'nin her sene karşı karşıya geldiğini belirten Ilgaz daha sonra şöyle konuştu:

«Her transfer ayından sonra vergi konusu, kulüpler için büyük problemler yaratıyor. Futbolcu mukavelelerinde esas değerin yazılmadığı belirtiliyor. Maliye müfettişleri hiç bir zaman mukavele değeri üzerinden bizi sorumlu tutamazlar. Onlar fiilen ödediğimiz değerler üzerinden vergi hesaplaması yapıyorlar. Bunu şöylece izah edebilirim. Biz Şevki'yi satıştan 100 bin liraya aldık. Şevki'nin payına düşen miktar 40000 lira oluyor. Bu iddialara göre 40 bin üzerinden vergi vermek gerekecek. Bu da asla mümkün değildir.

Esasında federasyon transfer konusunda yenilik getirmezse vergi konusu hiç bir zaman halledilemez. Ligler Mayıs ayında bitiyor. Temmuz'a kadar kimse ile mukavele yapamıyorsun. Tabii ki bu süre içinde tek bir futbolcuya talip olan kulüpler çeşitli para artırma oyunlarına girişiyorlar. Bence kulüpler ligler bittiğinde mukavele yapma hakkına sahip olmalıdırlar. Bir ikinci konu da mukavele süresi. Bu sürede serbest bırakılmalı. Kulüpler isterse futbolcu ile 5 yıllık, isterse 1 yıllık mukavele yapsınlar. Futbolcu ile 1 senelliğine 1 milyon liraya anlaşıyorsun, ertesi sene kalkıp 2 milyon istiyor. Bu şartlarda kulüpler ne yapsın.

Vergi borçları futbolcunun borcudur. Futbolcular serbest meslek erbabı sayılıp, her vatandaş gibi sene sonunda gelir vergilerini kendileri verseler, tüm bu sorunlar daha kolay bir şekilde halledilebilir» dedi.

Coşkun Özarı, Galatasaray'ın aldığı sonuçları olağan karşıladı

İstanbul — Kocaelispor ve Düzcespor ile yaptığı hazırlık maçlarında henüz beklenen futbolu sergileyemediklerini belirten Galatasaray Teknik Direktörü Coşkun Özarı, «Takımda henüz birbirlerine alışmamış futbolcular var. Bu neden de hazırlık maçlarında alınan sonuçlar normaldir» dedi.

Kısa bir süre sonra Galatasaray'ın istenilen düzeye geleceğini belirten Özarı şunları söyledi:

«Hazırlık devrelerinde bir takım aksaklıkların çıkması normaldir.

Takımda şu anda oyun düzenimize ayak uyduramayan futbolcularımız var. Ancak kısa bir süre sonra tüm aksaklıklar giderilecek ve bekleneni vermeye çalışacağız.»

Amatör Spor Kulüpleri Dernekleri Federasyonu yabancı sporcu yasağının kaldırılmasına karşı çıktı

Ankara — Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu yayınladığı bildiride, yabancı sporcuya kesinlikle karşı olduklarını açıkladı.

Dernek Başkanı Rıza Sümer, «Halkı ve devleti aldatmaya ve vergi kaçırmaya yabancı sporcuları da araç eden birkaç kulübün gücü, yabancı sporcu yasağını kaldırmaya yetmeyecektir» dedi.

Ulusal Basketbol Takımımız Kırgızistan Cumhuriyeti ile oynuyor

Ankara (Politika) — İlk maçında Ulusal A Basketbol takımımıza yeni seçilenlerden oluşturulan Ümit takımımıza 83 - 78 yenilen Kırgızistan Cumhuriyeti'nin konuk basketbol takımı bugün Ulusal Basketbol takımımızla son maçını oynayacak. Ankara Atatürk Spor Salonundaki karşılaşma 19.30'da başlayacak.

Adana'da meydana gelen bir patlamada 3'ü çocuk 4 kişi öldü

(Baştarafı 1. Sayfa'da) İsa Bozdemir'in yeğeni Nurettin Bağış'ın dün sabaha karşı öldürüldüğü bildirildi.

AP Genel Merkez yetkililerinden alınan bilgiye göre, AP'nin yeni Kars İl Başkanı İsa Bozdemir'in yeğeni Nurettin Bağış sabah saat 6.30 sıralarında dükkânını açarken silahlı saldırıya uğradı ve olay yerinde öldü.

TRABZON'DA

● Trabzon'un Akçaabat ilçesi Çayırlı köyünde evlerine giderlerken silahlı saldırıya uğrayan Niyazi Öksüz, İsmet Öksüz ve Muhammet Öksüz adlı akraba çocuklarından, İsmet Öksüz olay yerinde öldü, diğerleri ise, ağır yaralı olarak Trabzon Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındılar.

Meydana gelen olayla ilgili Trabzon İl Jandarma Alay Komutanlığından alınan bilgide, olayın siyasi yönünün bulunmadığı, eski bir husumetten ileri gelebileceği kaydedilerek saldırganların saptanması için çalışmalara başlandığı belirtildi.

KAYSERİ'DE

● Erzurum'da Üçüncü Ordu'da görevli Ali Çetin adlı asteğmen, iznini geçirmek üzere geldiği Kayseri'de kimliği belirlenemeyen kişilerce kaçırılıp öldürüldü.

Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, Asteğmen Ali Çetin'in cesedi Yuvalı köyü yakınlarındaki köprü altında bulundu ve cesette işkence izlerine rastlandı.

Yetkililer, soruşturmanın sürdürüldüğünü ve öldürülme olayının nedeninin araştırıldığını bildirdiler.

BURSA'DA

● Musa Yıldırım adında 30 yaşlarında bir inşaat işçisi Mollafenari Mahallesi Aydede sokaktaki evinin önünde bir grup tarafından bıçaklanarak öldürüldü.

Emniyet Müdürlüğü'nden elde edilen bilgilere göre Musa Yıldırım, evinin önünde bir grubun saldırısına uğradı. Musa Yıldırım'ın «öldürmeyin beni zalimler» diye bağırmasına rağmen grup 30 yaşındaki inşaat işçisini bıçakla delik deşik etti.

İZMİR'DE

● İzmir siyasi polisi, üç günden beri sürdürdüğü operasyonlar sonunda THKP-C örgütünün «Kasabalılar Birliği» üyesi olduğunu ileri sürdüğü beş kişiyi dört tabanca, çok sayıda mermi, dört plaka esrar ve bazı çalınmış eşyalarla birlikte yakaladı.

Emniyet Müdürlüğü'nce dün sabah yapılan açıklamada, Metin Şimşek, Derviş Lağap, Turgut Kıldış, Muammer Kaya, Hüseyin İşleticiler'in Gültepe semtinde bir gece bekçisini öldürdükleri, MHP'li bir yöneticiyi tabanca ile yaraladıkları, çeşitli kurşunlama ve soygun olaylarına karıştıkları, birçok yere de bombalı afiş astıklarının saptandığı bildirildi.

● Ziraat Bankası Çiğli Şubesi dün saat 14.55'de silahlı üç kişi tarafından soyuldu. Soyguncular bankadan 250 bin lira çaldılar.

Tabancalı şahıslar, yüzlerini maskelemeden bankaya girip müşteri ile banka personelini yere yatırdılar. Daha sonra vezneye geçen soyguncularda̧n biri elindeki torbaya kasada bulunan ve ilk belirlemelere göre 250 bin lira arasında olduğu sanılan paraları alıp kaçtılar.

ÇORUM'DA

● Çorum'un Alaca ilçesi Adliye Emanet Deposu, önceki gece, kimlikleri henüz saptanamayan kişiler tarafından soyuldu.

Emanet deposunda bulunan bazı silahları alan soyguncular kaçtılar. Çalınan silahlar konusunda herhangi bir açıklama yapılmadı.

Öte yandan, A.A. muhabirine konuya ilişkin bir açıklama yapan Adalet Bakanı Mehmet Can, emanet deposunun soyulması ile ilgili olarak Alaca'ya müfettiş gönderildiğini bildirdi ve binaların yetersiz ve sağlam olmayışı nedeniyle bu tür soygun olaylarına rastlandığını söyledi.

Emanet depolarının soyulması olayından sonra hemen gerekli kovuşturmanın yapıldığını kaydeden Can, soygunlara karşı önlem olarak, silahların Emniyet Müdürlükleri ile Emniyet Komiserliklerine verilmesi için çalışıldığını, bu arada, bazı yerlerde Adliye emanet depolarındaki silahların emniyet örgütlerine korunması için verildiğini açıklamıştır.

Adalet Bakanı Mehmet Can, Alaca Adliyesi Emanet Deposu'ndan çalınan silah miktarı konusunda kendisine henüz kesin bir sayının gelmediğini de belirtmiştir.

BALIKESİR'DE

● Burhaniye MHP İlçe İkinci Başkanı Sıtkı Akturan'ın tabanca ile yaralanmasından sonra ülkücü bir grup, İlerici Gençlik Derneği ve Halk Kültür Derneği'ni tahrip etti.

MHP İlçe İkinci Başkanı Sıtkı Akturan'ı kaldırıldığı devlet hastanesinde ziyaret eden bir grup daha sonra İlerici Gençlik Derneği'ne gittiler ve binanın camlarını kırdılar. Grup ayrıca Halk Kültür Derneği'ne de baskın yaptı ve derneği tahrip etti. Olaylarla ilgili 5 kişinin arandığı bildirildi.

TARSUS'TA

Tarsus Cezaevinin Başgardiyanı kimlikleri saptanamayan kişilerce dövülerek komaya sokuldu.

Edinilen bilgiye göre, Başgardiyan Abdullah Gönültaş gece evine dönmekte iken kimliği belirlenemeyen bir grup tarafından yolu kesilerek taş ve sopalarla dövüldü. Başgardiyan daha sonra koma halinde bulundu ve Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

İSTANBUL'DA

● Kartal Cevizli'de kimliği bilinmeyen kişilerin bir özel otomobile açtıkları ateş sonucu, otoda bulunan beş kişiden ikisi yaralandı. Yaralananların Tekel Cevizli Sigara Fabrikasında çalışan Necati Küçük ve Bayram Aytar adlı işçiler olduğu öğrenildi.

● Metal-İş Sendikası Sefaköy Şubesine kimliği bilinmeyen kişiler tarafından patlayıcı madde atıldı. Saat 22.30 sıralarında atılan patlayıcı madde, binada, çevre dükkan ve evlerde hasara yol açtı. Olayda ölen ve yaralanan olmadı.

● Fikirtepe'de bir briket yapımevine patlayıcı madde atıldı. Fikirtepe Mandıra Caddesindeki 95 sayılı binada bulunan Hakkı Ceylan'a ait briket yapımevine saat 23.00 sıralarında atılan patlayıcı madde, işyerinde hasara yol açtı. Olay sırasında ölen ya da yaralanan olmadı.

● Güngören'de Gaffar Yanar adlı yağlıboyacı evine gittiği sırada kimliği bilinmeyen bir kişi tarafından tabancayla bacağından yaralandı.

● Kartaltepe'de de Osman Gerçek adlı kişi, bilinmeyen kişiler tarafından açılan ateş sonucu çeşitli yerlerinden yaralandı.

● Bakırköy'de bir arsada yapılan aramada toplam 193 adet çeşitli tabanca ve tüfek mermisi ele geçirildi.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, bir ihbarı değerlendiren ekipler önceki gece 23.30 sıralarında Bakırköy Osmaniye Londra Asfaltı Fruko Fabrikası'nın yanındaki bir arsada arama yaptılar. Arama sonucu arsada 125 adet kısa namlulu mavzer mermisi ile 67 adet uzun piyade tüfeği mermisi bulundu.

Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın genişletilerek sürdürüldüğünü söylediler.

● Mecidiyeköy'de bir kıraathaneye patlayıcı madde atıldı. Olay sonunda biri ağır dokuz kişi çeşitli yerlerinden yaralandı.

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre, Mecidiyeköy Dere Sokak'taki Muzaffer Güneş'e ait 168 sayılı kıraathanenin önüne saat 23.30 sıralarında 34 ZA 394 plakalı mavi renkli Renault marka otomobille gelen kişiler, kıraathaneye önce patlayıcı madde attılar. daha sonra kurşun yağmuruna tuttular. Saldırganlar geldikleri araçla kaçmaya çalışırken kıraathaneye ikinci kez patlayıcı madde atarak kaçtılar. Olaydan sonra biri ağır 9 kişi çeşitli yerlerinden kurşunlanarak yaralandı. Bunlardan, Baki Ünal, Ekrem Gümüş, Nedim Ünal, İsmail Poyraz, Şükrü Demir, Şişli Hastanesi'ne, Hasan Türkyılmaz ve Eşref Kebapçı da SSK Okmeydanı Hastanesi'ne kaldırıldılar. Yaralılardan Nedim Ünal'ın durumunun ciddi olduğu öğrenildi.

ANKARA'DA

● Ankara Gülveren Polis Karakoluna dün sabaha karşı 04.30 sıralarında kimliği belirsiz kişilerce patlayıcı madde atıldı.

Elektriklerin kesilmesinden yararlanılarak karakola atılan patlayıcı madde dış duvara çarparak, bahçede patladı. Patlamada ölen ya da yaralanan olmadı. Patlamanın sonucu karakol ile yakında bulunan bazı binaların camları kırıldı ve karakolun bir duvarı çatladı.

Karfal Gençler Eltopu Turnuvasına devam edildi

İstanbul, (Politika) — Kartal Gençler Eltopu Turnuvası'na dün de devam edildi. Dün yapılan karşılaşmalarda Taçspor - Kartal Genç Kızlar karşılaşması 30-6 sona erdi. Taçspor - Pertevniyal Genç Kızlar karşılaşması da 23-11 bitti. Kartal A - Alibeyköy Genç Erkekler karşılaşması ise 17-5 sonuçlandı. Turnuvaya bugün saat 13.00'de Kartal - Taçspor Genç Erkekler ile 10.00'da yapılacak Ümraniye - Alibeyköy Genç Erkekler karşılaşmalarıyla devam edilecek. Turnuva Cumartesi akşamı sona erecek.

Bulgaristan

(Baştarafı 1. Sayfada) nünde kuyruğa girmeden sıkıntısızca gerçekleşmesi sağlanmış oluyor.

1978 yılında Bulgaristan üzerinden transit geçiş yapan vatandaşlarımızın sayısının 600 binin üzerinde olduğu belirlendi. Öte yandan geçen yıl Ağustos ve Eylül aylarında 120 bin kadar Türk vatandaşı Almanya'dan Türkiye'ye karayolu ile geçti. Sadece geçen yılbaşında bu yolla gelen yurttaşların sayısının 25 bin dolayında olduğu ilgililerce belirlendi.

TİP

(Baştarafı 1. Sayfa'da) bu cinayet şebekelerinin arkasında değil tam göbeğindedir.

Faşist terör, kısa bir zaman içinde, birkaç yüz gencin kendi başlarına örgütlenip uyguladıkları bir iş değildir. 1967 yılından başlayarak halkın gözü önünde, devlet sorumlularının gözlerinin içine baka baka MHP'nin kurduğu ve sahip çıktığı «Komando yetiştirme kampları» herkesçe bilinmektedir.

12 Mart faşist uygulamalar döneminde, basın baskı altına alınıp tüm demokratik örgütler ve Türkiye İşçi Partisi kapatılırken, yalnızca Ülkü Ocakları ve diğer ülkücü kuruluşların korunup geliştirilmesi rastlantı değildir. Çünkü amaç, başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçi halk kitlelerinin uyanışı ve örgütlenmesini baskıyla, terörle ve silah kullanarak önlemektir.»

Cerit, daha sonra şöyle devam etti:

«CHP hükümeti gerçekten demokrasiye bağlıysa, işçi ve emekçilerin, aydınların, gençliğin temel hak ve özgürlüklerine, son güvenliklerine asgari ölçüde saygılıysa eli kanlı faşist örgütlerin üzerine gitmek zorundadır.

Faşizmin kaynağını kurutmak, tekelci büyük sermayeyi kuşatmak ve giderek ortadan kaldırmakla mümkündür. Bu mücadele ise, Türkiye İşçi Partisi öncülüğünde, işçi sınıfı ve müttefiki emekçilerin, aydınların ve ilerici gençlerin Örgütlü Birleşik Gücü'nü yükseltmekle başarılacaktır.»

İstanbul

(Baştarafı 1. Sayfada) askeri savcı esas hakkındaki görüşünü bildirdi.

Askeri savcı görüşünü bildirirken sanıklardan tutuklu bulunan Muzaffer Selçuk ile tutuksuz Alaaddin Öztürk'ün 6136 sayılı ateşli silahlar yasası, öteki sanık tutuksuz İsmail Keskinbıçak'ın da 1402 sayılı sıkıyönetim yasası gereğince cezalandırılmalarını, ayrıca MHP hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasını istedi.

Askeri savcının esas hakkındaki görüşünü bildirmesinden sonra savunma için söz verilen Muzaffer Selçuk iki sayfadan oluşan yazılı savunmasını okudu.

Daha sonra söz verilen sanık avukatı ise askeri savcının esasa ilişkin görüşünde MHP hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına «suç duyurusunda bulunulması» isteminde de bulunduğunu belirterek, bu nedenle savunma için süre istedi. Sanık avukatı ayrıca müvekkilinin tahliyesini de talep etti.

Tahliye isteminin askeri savcı ve mahkemece kabul edilmediği duruşma, savunma için 14 Ağustos 1979 gününe ertelendi.

İzmir

(Baştarafı 1. Sayfa'da) mir Belediyesi arasındaki toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanmasından sonra Haziran ayında başlayan grev, Bakanlar Kurulu tarafından iki kez ertelenmişti. Bu ertelemelerden sonra da anlaşma sağlanamaması üzerine Cumartesi günü sendika yöneticileri ile işçiler arasında bir toplantı yapıldı. Toplantıya İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak da katıldı. İhsan Alyanak'ın toplantıda sendikanın istediği yaklaşık 8 bin liralık net zamma karşılık işçilere ancak toplam maaş olarak 8 bin 200 lira vereceğini söylediği bildiriliyor.

Genel - İş Sendikası Sekreteri Ertan Andaç, belediyenin 14 işyerinde tüm hizmetlerinin durduğunu, otobüs ve troleybüslerin çalışmadığını, mezbahalarda et kesilmediğini, hale meyve ve sebze sokulmayacağını, çöplerin toplanmayacağını belirtti. Bu arada sendikanın İzmir Şube Başkanı Zeki Mertol, İhsan Alyanak'ın tutumunun değişmediği sürece içinde İzmir Fuarı'nı kapatabileceklerini de söyledi. Mertol, «Fuar gümrüğündeki mallara el konuldu. Fuara katılacak olan ülkelerin sergilemek üzere gönderdikleri mallar bu gümrükten hiçbir şekilde çıkartılamaz» dedi.

Bu arada Alyanak'ın, hükümetten yardım alamadıkları için sendikanın istediği ücret artışlarını kabul ede.../eceğini belirttiği ve işçileri «Grev yaparsanız İzmir'e de sıkıyönetim» gelir diye tehdit ettiği bildiriliyor.

Köylü

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Merkez Bankası'nın hesaplamalarında bir önceki hafta 5 milyar 936 milyon 500 bin lira olan toplam kredilerin, 8 milyon 900 bin lira gibi küçük bir rakama düşürüldüğü görüldü.

Öteyandan, Tarım Satış Kooperatif'erine açılan destekleme kredilerinin 349 milyon lira artırıldığı bildirilirken, üreticiyi güçlendirme kredilerinin ise 331 milyon lira azaltıldığı ortaya çıktı.

Tarım Kredi Kooperatiflerine ve Tarım Satış Kooperatiflerine açılan toplam kredilerin 1979 yılının 7 ayında 9 milyar 3 milyon lira azaltıldığı görüldü. Tarım Kooperatiflerine açılan toplam krediler yılbaşında 23 milyar 442 milyon lira iken, bu rakam Temmuz ayı sonunda 14 milyar 439 milyon liraya düşürüldü.

İstanbullu

(Baştarafı 1. Sahifede) olarak Bakanlığın fiyat konusundaki uzlaşmaz tavrını ve hammadde yokluğunu ileri sürmüştür. Bilindiği gibi ilaç firmalarının Bakanlığına sunduğu ve yüksek oranda fiat artışlarını içeren ilaç endeksleri Bakanlıkça tartışmaksızın onaylanmıştır. Onay alan ve 5-6 hafta öncesinin imal tarihini taşıyan ilaçlar hemen ertesi gün piyasaya verilmiştir. Hal böyle iken ana ilke olarak çok uluslu ilaç tekellerini ve yandaşlarını hedef almayan, salt mevcut iktidara yönelik olabilecek hedefi şaşırtılmış ve siyasi içerik bakımından da şoför esnaflarının «Kontak Kapama» eylemi gibi iktidar boşlukları yaratmaya yönelik bu tip bir eylemi kesinlikle desteklemeyeceğiz. Aynı tavır Ankara, İzmir, Isparta, Gaziantep, Bursa ve Tekirdağ Eczacı Odalar tarafından danda benimsenmiş, bu odaların yetkilileri böylesine bir eylemi desteklemeyeceklerini sözü edilen toplantıda açıklamışlardır.

T.E.B. tarafından ilân olunan Eczane kapatma eyleminin boşa çıkarılması için gerekenin yapılacağını duyururuz.»

Denizli yurdu kapatıldı

İstanbul, Gedikpaşa'da bulunan Denizli Öğrenci Yurdu, İstanbul Valiliğinin aldığı bir kararla kapatıldı.

Yaklaşık 100 kadar devrimci öğrencinin barındığı Denizli Yurdunun kapatılması üzerine bu öğrencilerin açıkta kalacağı öne sürüldü.

Denizli Yurdunun kapatılması sırasında bir açıklamada bulunan Yurt Müdürü, İstanbul Valiliğinin kapatma kararını hiçbir gerekçe göstermeden aldığını belirtti.

Öte yandan yaz dönemi olması nedeniyle öğrencilerin tatilde olmalarından yararlanan ve yurtta kalan Iraklı turistler de yurdun kapatılması üzerine açıkta kaldılar.

Yurdun kapatılması üzerine, Denizli Valisiyle yapılan görüşmenin de bir sonuç vermediği öğrenildi.

TSIP: «AP'nin görevi halk ve demokrasi düşmanlığıdır»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, Adalet Partisi'nin halka eziyet ve kahırdan başka bir şey getirmemiş olduğunu söyleyerek, bu partinin şimdi yoksulluktan söz etmesini ikiyüzlülük olarak niteledi.

Yalçın Yusufoğlu İstanbul'da yaptığı açıklamada şöyle dedi:

«Cumhuriyet Halk Partisi hükümetinin çıkmaza sürüklenmesi Adalet Partisi ve ortaklarını iştahlandırmaktadır. Süleyman Demirel, bu durumdan yararlanmak için yoksulluktan söz etmeye başlamıştır. Oysa Adalet Partisi bugün halkın yaşadığı felaketin baş sorumlusu olan kapitalist düzenin hizmetinde, parababalarının emrindedir.

Uzun yıllar hükümet olan Adalet Partisi halkımıza sömürü ve baskıdan, kan ve gözyaşından başka bir şey getirmemiştir. Bu partinin tek niteliği halk ve demokrasi düşmanlığı, tek görevi emperyalistlere ve yerli ortaklarına hizmettir.»

İzmir'de yapılacak Fuar Oyunlarına 65 yabancı atlet davet edildi

Ankara — 1-2 Eylül tarihleri arasında İzmir'de yapılacak Fuar Oyunlarına çeşitli ülkelerden 65 yabancı atlet davet edildi.

Atletizm Federasyonu'ndan alınan bilgiye göre, yarışmalara Türkiye'den 200'e yakın atlet katılacak.

Bu arada Romanya, Yugoslavya, Bulgaristan, Sovyetler Birliği ve Yemen yarışmalarda 10'ar sporcu ile mücadele edecekler.

Öte yandan, Kıbrıs Türk Federe Devleti de Fuar Oyunları'na 15 atlet ile katılacağını bildirdi.

İran'da kurucu meclis seçiliyor

Tahran (ANKA) — İran'da, devrimden sonra hazırlanan yeni Anayasa taslağına son biçimini verecek Kurucu Meclis üyelerinin belirlenmesi için dün oy kullanıldı.

İran İçişleri Bakanlığı'ndan yapılan bir açıklamada, «Halkçı İslamcı Cumhuriyet Partisi» ile «Ulusal Cephe» ve «Sosyalist İşçi Partisi»nin Kurucu Meclis seçimlerine katılmayacakları belirtildi.

Maraş

(Baştarafı 1. Sayfa'da) diye yalvardı ve göğsünü yumruklayarak salondan ayrıldı. Tanıkların bulunduğu kesime varınca da bayıldı.

Kemerburgaz

(Baştarafı 1. Sayfa'da) yana ilk kez, hem de rekor düzeyde bir oy artışıyla seçimleri kazandığını kaydeden Erol Ünal şunları söyledi:

«Bu seçimde geçerli oyların yüzde 57,3'ünü CHP adayı Mehmet Kuban almıştır. Oysa geçen seçimdeki CHP'li adayın oy oranı yüzde 41,3'tü. Bir takım çevrelerin CHP'nin İstanbul ve yurt çapında güç kaybettiği yolundaki iddialarına karşı bir seçimde Kemerburgaz halkı en güzel yanıtı vermiştir. Yıllar yılı AP'nin egemen olduğu bu bölgede AP'li belediye başkanının vefatı üzerine yapılan seçim CHP'nin zaferiyle sonuçlanmıştır. Oy oranı yüzde 16 gibi rekor seviyede artmıştır. Türk halkı içinde bulunduğu sıkıntıların kimlerin eseri olduğunu, kimlerden kaynaklandığını çok iyi bilmekte, tekrar MC macerasına kendisini kaptırmayacak kadar bilinçli bulunmaktadır. Bu seçim için izledikleri politikayla yıllar yılı memleketi çıkmaza sokanların hayal dünyasını yıkmıştır»

Ankara'da pazar yerinde MHP'nin kapatılması için gösteri yapıldı

● Yıldırım Beyazıt Pazarının birkaç yerinde birden yapılan gösterilerde Türkeş'in tutuklanması, sıkıyönetimin kaldırılması da istendi

Ankara (Politika) — İlerici Gençler ve Kadınlar Yıldırım Beyazıt pazarında bir gösteri düzenliyerek MHP'nin kapatılmasını, Türkeş'in tutuklanmasını ve sıkıyönetimin kaldırılmasını istediler.

Önceki gün saat 17.00 sıralarında Yıldırım Beyazıt pazarının bir kaç yerinde birden yapılan gösteri alışverişe gelenler tarafından ilgiyle izlendi. Üzerlerinde «MHP Kapatılsın», «Türkeş Tutuklansın», «UDC'de Birleş», «Faşizme Geçit Yok», «Sıkıyönetim Kaldırılsın» yazılı binlerce pulun değişik yerlerden atıldığı pazarda ayrıca, «İlerici Gençler» imzalı «MHP Kapatılsın» yazılı bir de pankart asıldı.

Kadınlar ve ilerici gençler tarafından yapılan konuşmalarda tekeller tarafından yaratılan bunalımın yükünün emekçi sınıfların üzerine yüklenmeye çalışıldığı belirtilerek demokrasi güçlerinin Ulusal Demokratik Cephe'de birleşmesinin gerekliliği vurgulandı. Siyasal cinayetlerin kaynağının iyice açığa çıktığını bildiren konuşmacılar MHP'nin kapatılmasını, Türkeş'in tutuklanmasını, faşist örgütlerin dağıtılmasını istediler. Alış verişe gelenlerce dikkatle izlenen konuşmalardan sonra göstericiler slogan atarak dağıldılar.

GEBZE BELEDİYESİ HALK EKMEK FABRİKASI AÇILDI

Bir günde 30 bin ekmek üretecek olan Gebze Belediyesi Halk Ekmek Fabrikası üretime geçti. Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir'in açılışını yaptığı ekmek fabrikası, Gebze'de toplam ekmek tüketiminin yarısını karşılayacak. Gebze'de fırın sahiplerinin aralarında birleşerek bir anonim şirket haline gelmeleri ve ekmeğin gramajını düşürüp fiyatını yükselterek halkın ekmeği ile oynamaları üzerine Gebze Belediyesi kısa sürede Halk Ekmek Fabrikasını açtı.

Günde 60 bin ekmek tüketilen Gebze'de böylece Belediyenin açtığı ekmek fabrikası halkın ekmek gereksiniminin yarısını karşılamış olacak. Gebze halkının Belediyenin bu halktan yana girişimini sevinçle karşıladığı belirtiliyor.

Ali İhsan Özgür'ün katil sanıkları

(Baştarafı 1. Sayfa'da) kupoğlu bir de karşı oy yazısı yazdı.

Politika muhabirlerinin edindiği bilgiye göre, Kazım Ayaydın'ın tutuklama kararına itirazı üzerine dosya en yakın mahkeme olan 1. Ordu Mahkemesi'ne gönderildi. Dosyayı ve avukatların itirazını ele alan mahkemede iddia makamını Yaşar Değerli işgal ediyordu. Yaşar Değerli 12 Mart döneminde Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığında askeri savcı olarak görev yaptı ve o dönemde adı «işkence olayları»na karıştı. Değerli, daha sonra İstanbul'da 1. Ordu Mahkemesi'nde görevlendirildi.

DOSYA'DA NELER VAR?

1. Ordu Mahkemesi'nin tutuklama kararına itirazı görüşürken ele aldığı ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca hazırlanan dosyada Kazım Ayaydın hakkındaki kanıt bulunuyor.

Bunlardan biri diğer katil sanığı Gürsel Başdemir'in ifadesi. Bu ifadede Gürsel Başdemir, Ali İhsan Özgür'ün öldürülmesini ayrıntılı olarak anlatıyor ve cinayeti Kazım Ayaydın'ın bizzat işlediğini belirtiyor. Ancak faşist militan Gürsel Başdemir bu ifadesini daha sonra «baskı altında verdiği» gerekçesi ile inkar yoluna gidiyor.

Dosya'daki diğer kanıt ise Emniyet Müdürlüğü uzmanlarınca verilen bir rapor. Bu raporda, Ali İhsan Özgür'ün bagajında battaniyeye sarılı olarak ölü bulunduğu Anadol otomobilin çalındığı yere katiller tarafından konan bir yazı ile sanık Kazım Ayaydın'ın el yazısı arasındaki şiddetli benzerlik belirtiliyor.

Hatırlanacağı üzere, katiller Ali İhsan Özgür'ün cinayetinde kullandıkları Anadol marka otomobili kaçırdıkları Çengelköy'deki bir evin önüne, bir çimento torbasından koparılmış büyücek bir kağıda «yanıltıcı» bir mesaj bırakmışlardı. Mesajda kaçırma olayının 'TKM/ML / MLSB/C-O adlı bir örgüt tarafından üstlenildiği belirtiliyordu. Hayali bir örgüt adı olduğu kolayca belli olan bu harflerden, mesajın «yanıltma» amacıyla düzenlendiği kolayca anlaşıldı.

Daha sonra katil sanığı olarak yakalanan Kazım Ayaydın'a da bu mesajdaki sözcükler aynen yazdırıldı ve iki yazı Emniyet Müdürlüğü'nden gelen bir uzman tarafından incelendi. Uzman raporunda sadece «Y» harfinin farklı olduğu diğer harflerin ise «tamamen» benzediği ifade edildi.

KARARIN METNİ

1. Ordu Askeri Mahkemesi'nin kararı ise şöyle:

«Sanıkların isnat olunan suçu işlediklerine dair soruşturma dosyasında hukuki kıymeti haiz bir delil bulunmadığı gibi 353 sayılı kanunun 71. ve Anayasa'nın 30'ncu maddelerinde ifade olunan kuvvetli belirti dahi mevcut değildir. Tutuklama kararına esas alınan sanık Gürsel Başdemir'in polisteki ifadesi, çelişkilerle dolu olup tanık ifadeleriyle uygunluk göstermemektedir. Ve olayı anlatış tarzı da hukuk mantığına uymamaktadır. Esasen sanık Gürsel Başdemir, savcı huzuruna çıkartıldığında polisteki bu ifadesinden rücu etmiş ve baskı altında itirafta bulunduğunu beyan etmiştir. Mahkum üzerinde bulunan ve sanık Kazım Ayaydın'a ait olduğu iddia olunan el yazısının bu sanığa ait olup olmadığı tesbit olunamamıştır. Bu sebeplerle tanıkları müsbet suçu inkar ettikleri hakkında kuvvetli belirtiler ve yeterli tutuklama sebepleri bulunmadığından 353 sayılı kanunun 74. maddesi (g) fıkrasınca vaki itirazlarının kabulu ile sanıkların tahliyesine üye hakim Asteğmen Mukadder Yakupoğlu'nun karara muhalefeti ile oy çokluğuyla karar verildi.»

KARŞI OY YAZISI

Karara karşı oy kullanan Hakim Üsteğmen Mukadder Yakupoğlu'nun karşı oy yazısı ise şöyle:

«Sanık Gürsel Başdemir'in polisteki ifadesinin işkence veya baskı altında alındığına dair dosyada herhangi bir belge bulunmamaktadır. Bu bakımdan soruşturmanın bu safhasında bu ifade, sanıkların suçluluğu hakkında kuvvetli bir belirtidir. İsnat olunan suç ağır cezalı bir suç olduğuna göre sanıkların kaçma şüphesi 353 sayılı kanunun 71. maddesinin (y) fıkrasınca bir karine olarak kabul edilmişti. Ayrıca ekspertiz raporu, yazı büyük harfle yazıldığı için kesin bir karara varılamamış ve bu yazının sanık Kazım Ayaydın tarafından yazılmış olabileceğini belirtmiştir. Bu da sanık Gürsel Başdemir'in ifadesini destekleyen bir belirtidir. Yukarıda belirttiğim nedenlerden sanıkların itirazlarını reddi gerekeceği kanatı ile çoğunluğun kararına karşıyım.»

MİSK YÖNETİCİLERİ SERBEST BIRAKILDI

Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi tarafından 23 Temmuz günü silahlı çete oluşturmak ve Sendikalar Yasasına muhalefet gerekçesi ile tutuklanan MİSK Genel Başkanı ve 6 arkadaşı itiraz ettikleri Kara Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Mahkemesince serbest bırakıldılar.

Bilindiği gibi MİSK Genel Başkanı Ömer Faruk Akıncı, Genel Sekreteri Mete Beşen Teşkilatlandırma Sekreteri Hüsnü Çetinel, Mali Sekreter Şükrü Dağdeviren, Eğitim Sekreteri Kadri Çakmakbaş, MİSK Eğitim ve Kültür Merkezi Müdürü Sami İşel, yardımcısı Yılmaz Meletli, Eğitim ve Kültür Sitesi çaycısı Yusuf Kuyucu çıkarıldıkları Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince 23 Temmuzda tutuklanmışlardı.

Tutuklanan MİSK Genel Başkanı ve arkadaşlarının avukatları tutuklanmanın kaldırılması için yasa uyarınca en yakın mahkeme olan Kara Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Mahkemesine itirazda bulundular. Bu itirazı değerlendiren Mahkeme, Akıncı ve arkadaşlarının tutuksuz olarak yargılanmasını kararlaştırdı.

Hatırlanacağı gibi MİSK Eğitim ve Kültür Sitesi garajında bir süre önce infilak eden patlayıcı maddeden iki kişi ölmüştü. Ankara Emniyet Müdürlüğü yaptığı açıklamada patlayıcı maddenin MİSK Eğitim Sitesinin garajında imal edildiğini bildirmiş ve bu nedenle MİSK yöneticileri hakkında yasal işlem yapılmasını istemişti. Yapılan soruşturma sonunda Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi Akıncı ve arkadaşlarının tutuklu olarak yargılanmasına karar vermişti.

Politika
SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BIR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
- Yazılşleri Müdürü ... ... Tomer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapani İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
- Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Perde ve sahne sanatçıları sendikası PERSA-İş genel başkanı Nezih Ziya Yalımcan dün düzenlediği basın toplantısında tüm konser organize bürolarının kapatılmasını istediklerini belirtti. Fotoğrafta sendika genel başkanı Yalımcan ve diğer ilgililer:..

Konser bürolarının kapatılması için Valilik emir verdi

İstanbul (Politika) — Persa-İş Genel Başkanı Nezih Ziya Yalımcan dün bir basın toplantısı düzenleyerek İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun «Sanatkar Büroları»nın hizmete açılacağını, İstanbul'daki 30 konser bürosunun kapatılması için Valilikçe emir verildiğini söyledi.

Persa-İş Genel Başkanı Yalımcan, konser bürolarının kapatılması konusunda İstanbul ve Kocaeli Bölge Çalışma Müdürlüklerinin çalışmalarını anlattı. Yalımcan konser bürolarının kapatılmasıyla birlikte menejerliğe bürünerek emekçilerin sömürülmelerine devam etmek isteyecek olan aracılara hiçbir sanat emekçisinin alet olmamasını istedi.

Nezih Ziya Yalımcan daha sonra şunları söyledi:
«Yasa dışı oldukları kesinleşmiş olan ve kapatılma kararı alınan organize konser bürolarıyla gizli işbirliğine gidecek olan sanat emekçileri, kendi sınıflarına ihanet etmiş sayılacak ve bu kimselerin yurt içinde ve dışında yapacağı tüm çalışmaları sendikamız tarafından kontrol altına alınacaktır. Ayrıca bu gibi kimselerle iş birliği yapan belediye festival komiteleri, belediye başkanları, işletmelerin müdür ve yöneticileri de sendikamız tarafından izlenerek, yasaları çiğneyenler devlet memuru olsa dahi hesap sorulacaktır.»

Persa-İş Genel Başkanı ayrıca İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun İstanbul'da sanat emekçileriyle ilgilenecek bir büro açacağını, bu büronun sendika ile ortaklaşa çalışarak, vergi kaçıran gazino patronları ve sanatçılarını daha sıkı izleyerek yasa dışı çalışmalarının ortadan kaldırılacağını belirtti.

Konser bürolarının kapatılmasıyla sanatçıların yeni çalışma düzeninde sadece kendilerinin değil, yanlarında bulunanların da sosyal güvenceye sahip olmak ve vergisini ödemek koşuluyla, gazino patronlarıyla bizzat kendilerinin pazarlık ederek anlaşabileceklerini de söyleyen Persa-ş Genel Başkanı, Emek İşletmesine bağlı otellerde de durumu OLEYİS Sendikasıyla ortaklaşa çalışarak denetleyeceklerini ve ayrıca gazino patronlarıyla da protokol yaparak emekçilerin haklarını koruyacaklarını söyledi.

Kıbrıs THY zamlı uygulamaya başladı

Lefkoşe (AA) — Kıbrıs Türk Hava Yolları dün sabahtan itibaren Türkiye ile Kıbrıs arasında zamlı uçak ücreti uygulamasına başladı.

Taşıma ücretlerindeki artış oranı yüzde 70'e ulaşıyor.

İstanbul, Ankara ve Adana hava limanlarıyla KTFD nin Ercan Devlet Havaalanı arasında dünden itibaren uygulanan yeni uçak ücretleri şöyledir:

ERCAN - İSTANBUL:
Gidiş (4643 lira), gidiş - geliş «1 ay» (6095 lira), diplomatik gidiş (2790 lira), Silahlı Kuvvetler gidiş (2322 lira).

ERCAN - ANKARA:
Gidiş (3535 lira), gidiş - geliş «1 ay» (4605 lira), diplomat gidiş (2121 lira), Silahlı Kuvvetler gidiş (1768 lira), öğrenci gidiş (1415 lira).

ERCAN - ADANA:
Gidiş (1825 lira), gidiş - geliş «1 ay» (2623 lira), diplomat gidiş (1099 lira), Silahlı Kuvvetler gidiş (913 lira), öğrenci gidiş (732 lira).

ÖZETLE

PTT emekçileri, bakanlığa başvuruyor

ANKARA — HABER - DER Ankara Şubesi Başkanı Hamit Oğuz PTT'de çalışanlara ikramiyelerinin verilmemesini eleştirerek, «PTT emekçileri artık sessiz kalmayacaktır» dedi.

HABER - DER Ankara Şubesi Başkanı, PTT çalışanlarının insan sağlığına aykırı ve yasa dışı uygulamalarla karşı karşıya bulunduğunu belirtti. Oğuz, KİT'lerin tümünde zamanında verilen ikramiyelerin PTT'de de ödenmesi amacıyla yurdun her yanından Ulaştırma Bakanlığına, PTT Genel Müdürlüğüne sayısız telgraflar, dilekçeler ve mektuplar gönderildiğini hatırlatarak sorunun çözümünü istediklerini bildirdi. Ankara'da da yurdun diğer bölgelerinde olduğu gibi 600 PTT emekçisinin PTT Genel Müdürlüğüne protesto mektupları gönderdiğini bildiren HABER - DER Ankara Şubesi Başkanı «PTT emekçilerinin birlikte davranmalarının, haklarını çiğnettirmemekteki kararlılıklarının güzel bir örneği olan böylesi örgütlü yığınsal çıkışların, ikramiye meselesinde olduğu gibi, diğer ekonomik ve sosyal sorunlarının çözümünde de tek çıkar yol olduğu artık bilinmektedir» dedi.

Zonguldak İGD Başkanı 15 gündür gözaltında

ZONGULDAK — İlerici Gençler Derneği Zonguldak Şubesi Başkanı Hüseyin Taşıran'ın «Savaş Yolu» dergisini sattığı gerekçesiyle 15 günü aşkın süredir gözaltında tutulduğu bildirildi.

Zonguldak'ta bir bildiri dağıtan İlerici Gençler, ordu malı silahla yakalanan MHP yöneticisinin gözaltına alınmasından hemen sonra bırakıldığını hatırlatarak, yöneticilerinin salıverilmesini istediler.

Öteyandan Zonguldak CHP İlçe Başkanı Ahmet Baş ilde gelişen faşist saldırılara ilişkin bir basın toplantısı düzenleyerek, ellerinde bazı belgelerin bulunduğunu bildirdi. Baş, konuyu bir kez daha İçişleri Bakanına ileteceklerini belirterek önümüzdeki günlerde Ankara'ya gideceğini söyledi.

Türk-İş Yönetim Kurulu Rize'de toplanıyor

ANKARA — Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulunun 4 Eylül günü Rize'de toplanacağı bildirildi.

Türk - İş Genel Sekreteri Sadık Şide 4 Eylülde toplanacak olan genel kurulun «bu sefer de Karadeniz Bölgesinde yapılmasının» önerildiği ve bunun kabul edildiğini söyledi.

Türk - İş Yönetim Kurulunda toplumsal anlaşmanın uygulanmasında ortaya çıkan pürüzler, ekonomik sorunlar ve muhtemelen 14 Ekim günü yapılacak olan senato ve milletvekili ara seçimlerinde izlenecek yol konuları ele alınacak.

ODTÜ'de öğretim çarşamba günü başlıyor

ANKARA — Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde öğrenime 8 Ağustos Çarşamba günü başlanacak. Eski Rektör Hasan Tan döneminde kaybedilen sömestreler nedeniyle Çarşamba günü başlayacak olan öğretim süresince 1978 - 1979 yılı ikinci dönemi okunacak.

Alınan bilgiye göre, Çarşamba günü başlayacak olan öğretim döneminde 11 bin öğrenci öğrenim görecek. Yetkililer bu dönemin sonucunda yaklaşık bin kadar öğrencinin de mezun olmasının beklendiğini kaydettiler.

Bu arada MC döneminde getirilen rektör Hasan Tan zamanında kaybedilen öğretim dönemlerinin bugüne değin yapılan hızlı eğitim sonucunda bu dönemin bitiminde telafi edilmiş olacağı öğrenildi.

Tutuklu 8 kişinin hastalığının bulaşıcı olması nedeniyle diğer mahkumlar da tehlikede

Hastane direnişinde tutuklanan 8 kişi açlık grevine başladı

İstanbul (Politika) — SSK Süreyya Paşa Hastanesi'ndeki yolsuzlukları sergilemek üzere geçtiğimiz 2 Temmuz günü 1000 kadar hastanın başlattıkları direniş sırasında Emniyet ve Jandarma güvenlik kuvvetleri tarafından tutuklanan 8 tüberkülozlu hasta açlık grevine başladı.

Konuya ilişkin olarak 3 tutuklu hastanın imzasını taşıyan birer telgraf, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan ile Adalet Bakanı Mehmet Can'a gönderildi.

Tutuklu tüberkülozlu hastaların Toptaşı Cezaevi'nde başlattıkları açlık greviyle ilgili kamuoyuna yaptıkları açıklamada şunları dile getirdiler:

«Bizler tüberkülozlu hastalar olduğumuzdan dolayı, SSK'na bağlı İstanbul Süreyya Paşa Sanatoryumu'nda yatmakta idik.

2.8.1979 günü Süreyya Paşa Sanatoryumu'ndaki beslenme, tedavi, ilaç konusundaki yolsuzlukları sergilemek ve düzeltilmesini sağlamak amacıyla giriştiğimiz imza kampanyası karşısında, hastane yetkilileri telaşa düştü.

Başhekim ve başhemşire tarafından yönlendirilen yolsuzluk şebekesinin telaşa düşmesi sonunda, bu yolsuzluklardan haberdar olan, yolsuzluklara karşı tavır alabilecek 150 hasta arkadaşımış tedavileri sona ermediği halde taburcu edildi.

Haklı taleplerimizi kamuoyuna duyurmak amacıyla direnişe geçmemiz üzerine, dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş bir biçimde biz tüberkülozlu hastalara jandarma dipçiği ile saldırdılar. Biz sekiz kişi tutuklandık.

Bilindiği gibi, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde, hasta ve hastanelere saldırmak insan hakları ile çelişen bir durumdur.

Jandarmanın hastanelere ve hastalara saldırısını, tutuklaanrak hapishaneye kapatılmamızı protesto amacıyla açlık grevine başlamış bulunuyoruz. Bizim cezaevinde bulunmamız, hastalığımızın bulaşıcı olması nedeniyle diğer mahkumların sağlığı açısından da hayati tehlike arzetmektedir.»

İlerici basının sanatoryumdaki yolsuzlukları ve hayati tehlike arzeden tutukluluk hallerinin kaldırılmasının desteklenmesinin de istendiği açıklamaya imza atan tutuklu hastalar şunlar:

Cumali Varer, Gültekin Çakal, Hayri Erdoğu, Ferzande Gümüş, Cemal Kanık, Abdullah Kayır, Fazlı Keskin, Selim Budak.

Halk-Koop yağ dağıtımında üyelerinin gözaltına alınmasını kınadı

Ankara (Politika) — Halk - Koop Ankara Birlik Başkanı Mehmet Sevim, 5 Halk-Koop yöneticisinin Altındağ semtinde yağ dağıtımı sırasında gözaltına alınmalarını eleştirerek, «Yağ spekülatörleri ve tekellerin yerine halka yağ ulaştıranlar gözaltına alınıyor» dedi.

Yağ tekellerinin üretimi durdurarak, istifçilerle karaborsacılarla işbirliği yaparak yağ darlığına neden olduklarını belirten Sevim, 5 Halk - Koop yöneticisinin gözaltına alınmasına Altındağ Polis Karakolu'nca hiç bir neden gösterilmediğini söyledi.

Hükümet sorumlularının demokratik halk kooperatiflerine yardımcı olması gerekirken, yağ kaynaklarının Halk - Koop'a ambargo koymalarına göz yumduğunu belirten Mehmet Sevim özetle şunları söyledi:

«Demokratik halk kooperatifleri sahte vaadlerle aldatılmıştır. Bu bizim subjektif görüşümüz değil, olayların sergilediği somut ve objektif bir gerçektir. 10 bin üyeli birliğimizle TARKO Genel Müdürlüğü yağ vermiyor. Kooperatifler konusunda mevcut hükümetin programı kâğıt üzerinde kalmıştır.

Sevim, daha önce Dikmen, Tuzluçayır Halk - Koop yöneticilerinin tutuklandığını, Altındağ'da iki üyelerinin kurşunlandığını, Ankara Birlik Binasının güçlü bir tahrip kalıbıyla büyük hasara uğratıldığını hatırlatarak şimdi de yağ dağıtan 5 yöneticinin gözaltına alınmasının demokratik halk kooperatiflerine yöneltilen saldırıların bir parçası olduğunu söyledi.

28 general ve amiral bir üst rütbeye terfi etti

- Bir üst rütbeye yükselen general ve amirallerle generalliğe ve amiralliğe terfi eden albayların belirlendiği toplantılarda hazırlanan kararname bugün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün onayına sunulacak

Ankara (ANKA) — Yüksek Askeri Şura'nın 2 Ağustos'ta başlayan çalışmaları dün sona erdi.

Bir üst rütbeye yükselen general ve amirallerle generalliğe ve amiralliğe terfi eden albayların belirlendiği toplantılarda hazırlanan kararname bugün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün onayına sunulacak.

Genelkurmay Başkanlığı genel sekreterliğinden yapılan açıklamaya göre bu yıl 28 general ve amiralin bir üst rütbeye ve 44 albayın da tuğgeneral ve tuğamiralliğe terfileri kararlaştırıldı.

Yüksek Askeri Şura toplantılarında ayrıca iç tüzük değişikliklerinin de görüşüldüğü bildirildi.

Radyolardan seçmeler

TRT - 1

06.02 Günaydın
09.20 Dilden Dile
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
14.32 Yuşayan Bestecilerimiz
15.01 Yörelerimiz, Ezgilerimiz, Geleneklerimiz
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi

TRT - 2

09.00 Olayların İçinden
10.30 Kadın Sanatçılarımız
12.00 Dünya Folklöründen
12.45 Bir Pınar ki
13.30 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
16.45 Ses Ustaları
20.00 Üsküdar Musiki Cemiyeti
22.00 Hafif Müzikte Dans

TRT - 3

09.03 Barok Müzik
10.30 Ülkeler ve Müzikleri
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
17.06 Gençler İçin
20.00 Müzik Sözlüğü
22.06 Gecenin Getirdikleri

TRT Program·Haber·Eleştiri

PRODÜKTÖR YARDIMCILIGI SINAVLARI TAMAMLANDI

SÖZLÜ SINAVA GİRENLERİN TÜMÜ BAŞARILI SAYILDI

- KAMERA ASİSTANLIGI SINAVININ İLK BÖLÜMÜ TAMAMLANDI

TRT'nin Kurumda çalışanlar için açtığı yardımcı prodüktörlük sınavları tamamlandı. Yazılı sınavlarda başarı göstererek sözlü sınava katılanların tümü başarılı sayıldı. Kameraman açığını karşılamak amacıyla açılan "kamera asistanlığı" sınavının yazılı bölümü sonuçlandı.

Yardımcı prodüktörlük yazılı sınavında başarı göstererek sözlü sınava katılan 38 kişinin sınav sorularına cevaplarını Televizyon Daire Başkanı Yılmaz Dağdeviren, Ankara Televizyon Müdürü Latif Okul, Kurum Danışmanı Özdemir İnce, Çocuk Şubesi Müdürü Tekin Özerten, Tiyatro Şubesi Müdürü Ekrem Çatay değerlendirdi.

Daha önce yapılan açıklamada, 19 kişinin yardımcı prodüktör olabileceği belirtilmişti. Sözlü sınavlara katılanların tümünün kuruma alınmasını, Televizyon Daire Başkan Yardımcısı Tarcan Gönenç şöyle açıkladı:

"Kurumumuzda her yıl yardımcı sıkıntısı çekilmektedir. Biz, bu yıl Kurumda çalışan arkadaşlar için açtığımız sınavlara katılanların büyük bir kısmının başarılı olduğunu gördük. Daha önce 19 kişinin alınması uygun görüldüğü halde, 38 kişiyi de almak zorunda kaldık. Bu arkadaşlar için Personel Dairesine teklifte bulunacağız. Bu 38 arkadaş, Eğitim Dairesi tarafından 8 hafta süreyle Ekim ayında televizyon tekniği ve program yapımıyla ilgili kursa alınacak. Kurslarda başarı sağlayacak arkadaşlar yardımcı olabilecekler.

Öteyandan, geçtiğimiz günlerde Aydın yakınlarında 34 kişinin ölümüyle sonuçlanan trafik kazasında yaralanarak Aydın SSK Hastanesine kaldırılan TRT Haber Merkezi kameramanlarından Hasan Özgen, raporlu görünmesi nedeniyle "yardımcı prodüktörlük" sınavının sözlü bölümüne katılamamıştı. Tarcan Gönenç, Hasan Özgen'in daha sonra değerlendirmeye alınacağını açıkladı.

TRT'nin kameraman asistanlığı için açtığı sınavların ilk bölümünün sonuçları da açıklandı. Buna göre, başarılı olan 81 kişi Ağustos'un 10'unda sözlü sınava alınacaklar...

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 — HABERLER

19.05 — Flanderlerin Köpeği
Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak 41. bölümünde ihtiyar Jehan hastalanır. Nero çok üzülür. Bütün işleri üstlenir. Bu arada hiç resim yapmaz. Vakti yoktur. Dedesi iyileştiğini söyleyerek onunla kente gider. Seksek oynarlar. Jehan yakında öleceğinden kuşkulanmaktadır.

19.30 — Çevre Korunması
Dizi filmin bugün yayınlanacak 6. bölümünde Avrupa kültürünün doğum yeri olan Akdeniz, aynı zamanda Avrupa'nın en fazla kirletilmiş denizidir. Bunun nedenleri, alınan önlemler ve 1976 yılında Birleşmiş Milletlerin çatısı altında imzalanan Akdeniz'i temiz tutma antlaşması anlatılmakta.

19.48 — İftara Doğru
Programda Yunus Emre'nin Allah Deyu Deyu adlı şiirini Kerim Afşar okuyor. Ankara Radyosu sanatçılarının çaldığı müzikler, doğadan görüntüler eşliğinde ekrana yansıtılıyor. Ayrıca Hafız Sami Bakara Suresinin 267/273 ayetlerini ve Fatiha okuyacak. Türkçe açıklamayı ise Mahmut Balçın yapıyor. İftar duası Nur Subaşı'nın sesinden dinleniyor.

20.03 — Merhaba
İzmir Televizyonu'nca hazırlanan köye yönelik programda Ege yöresinden bir halk oyunu, Ağustos ayında yapılması gereken zirai mücadele ve Ağustos ayı zirai mücadele takvimi anlatılıyor. Köy Avukatı adlı bölümde taşınmaz mallarda sınır ve sınıra tecavüz konu ediliyor. Programı Taylan Çamdoruk sunuyor.

20.30 — HABERLER

21.15 — Gecemiz
Zuhal Yöntem'in sunduğu programın Anılar ve Söyleşi adlı bölümünde Haldun Dormen, ünlü manken Başak Gürsoy ile sohbet ediyor. Programa katılan sanatçılar ve söyleyecekleri parçalar şöyle: Aysel Mutlu: Bakışı çağırır beni uzaktan, Unutulmuş ne varsa, Çubuğum yok yol üstüne uzatam. Recep Kaymak: Üç kardeştik gittik geyik avına, Kardaş gitmem Diyarbekir düzüne, Kara gözler, Bitliste beş minare, Tello gider yan gider, Atem tutem ben seni, Toycular. Programda Alpay İzer'in yazdığı ve Alpay İzer ile Ayşen Gruda'nın oynadıkları Saat Satıcısı adlı güldürü yer alıyor.

21.45 — Televizyonda Türk Sineması

23.15 — HABERLER

Neşe Karaböcek'i bu gece Türk Sinemasında izleyeceğiz

TELEVİZYONDA TÜRK SİNEMASINDA YİNE BİR ŞARKICI FİLMİ VAR

Programda, yönetmenliğini Oksay Pekmezoğlu'nun yaptığı ve başrollerini Neşe Karaböcek, Engin Çağlar ve Bilal İnci'nin paylaştıkları İNTİZAR adlı film yayınlanacak. Neşe, matbaada çalışarak annesine bakan bir kızdır. Kemal adında bir şoför sevgilisi vardır. Birbirlerini deli gibi sevmektedirler. Kemal evlenebilmek için Almanya'ya gidip para kazanmak ister. Neşe ayrılığa razı olmamaktadır. Bir gün Neşe, çalıştığı matbaada öğle paydosunda şarkı söylerken gazinocular kralı Faruk onu dinler ve sesini çok beğenir. Neşe'ye gazinosunda şarkı söylemesini onu paraya ve şöhrete boğacağını söyler. Neşe önceleri kabul etmezse de Faruk Bey, Neşe'nin annesini kandırarak Neşe'yi şarkı söylemeye ikna ederler. Bunu öğrenen Kemal deliye döner, Neşe'nin çalışmasını istememektedir. Faruk Bey bir hileyle Kemal'i hapse attırır, Neşe de Kemal'den bir çocuk beklemektedir. Olaylar gelişir.